

ماهنامه دانش‌آموختگان

دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی دانشگاه تهران - شماره ۱، شهریور ۱۴۰۰

- دانش‌آموختگان شاخص علمی، هنری، سیاسی و بین‌المللی
- صدور اولین کارت دانش‌آموختگی ویژه فارغ‌التحصیلان
- راهنمای ثبت درخواست کارت دانش‌آموختگی
- سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان
- دانش‌آموختگان فاخر شهریورماه
- کتاب‌های چاپ‌شده دانش‌آموختگان در شهریورماه

ماهنامه دانش‌آموختگان

دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی دانشگاه تهران - شماره ۱، شهریور ۱۴۰۰

- صاحب امتیاز: دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی دانشگاه تهران
- مدیر مسئول: دکتر عباس قنبری باغستان
- سردبیر: دکتر فاطمه نصرتی
- مشاور اجرایی: زهره رضانی دوستکوهی
- مدیر داخلی: رضا کریم‌زاده
- گزارش و اخبار: هدیه میرزایی، رضا کریم‌زاده، پریسا رجبی
- طرح روی جلد: مهراوه تقی‌زاده، محمدرضا قرقانی
- گرافیک و صفحه‌آرایی: لیلی اسکندرپور
- تلفن: ۰۲۱-۶۱۱۱۲۸۹۵
- ایمیل: alumni.info@ut.ac.ir
- سایت: <https://alumni.ut.ac.ir/fa>

فهرست

- ۲ سخن آغازین
- ۳ درباره دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی

اخبار

- ۵ اولین کارت «دانش‌آموختگی» ویژه فارغ‌التحصیلان دانشگاه تهران صادر شد
- ۵ فراخوان همکاری در دبیرخانه جشنواره اندیشمندان و دانشمندان جوان
- ۶ انتخاب دانش‌آموخته دانشگاه تهران به‌عنوان «پژوهشگر جوان برجسته» در سال ۲۰۲۰
- ۶ انتخاب دانش‌آموخته و استاد پیشکسوت دانشگاه تهران به‌عنوان «فارغ‌التحصیل برجسته» دانشگاه استنفورد
- ۶ سلسله نشست‌ها و وبینارهای علمی با حضور «دانش‌آموختگان» در دستور کار قرار گرفت

گزارش نشست‌های علمی دانش‌آموختگان

- ۸ دکتر فاطمه نصرتی: کرونا بزرگترین تهدید بشر در دنیا
- ۹ دکتر غلامعلی افروز: آرامش روانی و نشاط معنوی لازمه مصونیت زیستی و روانی انسان‌هاست
- ۱۱ دکتر رضا پورحسین: مهم‌ترین مسئله‌ای که با پاندمی کرونا اتفاق افتاد، برهم‌خوردن سازش است
- ۱۳ دکتر رضا رستمی: یکی از عوارض کرونا، عدم خواب انرژی‌بخش و وجود کابوس در زندگی است
- ۱۵ دکتر رضا رستمی: معتاد برای مصرف از ارزش‌های خود می‌گذرد
- ۱۷ دکتر حسن محسنی: هیچ قانونی برای کاهش تولید سیگار وجود ندارد
- ۱۸ دکتر کرم حبیب‌پور: صنعت سیگار در ایران یک مافیاست
- ۲۰ دکتر حسین حسینی: فضای آموزش متناسب با توسعه فناوری دیجیتال رشد نکرده است
- ۲۳ دکتر نارنجی‌نایی: هوش مصنوعی به کمک یادگیری الکترونیکی آمده است
- ۲۷ معرفی دانش‌آموختگان شاخص داخلی و بین‌المللی
- ۳۰ راهنمای ثبت درخواست کارت دانش‌آموختگی
- ۳۲ دانش‌آموختگان شهریورماه که جزء مفاخر دانشگاه هستند
- ۳۳ کتاب‌های چاپ‌شده دانش‌آموختگان دانشگاه تهران در ماه شهریور

ظرفیت‌ها و امکانات دانشگاه استفاده نمایند. از همین ماه، سلسه نشست‌های علمی و تخصصی ویژه دانش‌آموختگان دانشگاه تهران نیز آغاز شده و از این طریق، زمینه و بستر حضور دانش‌آموختگان دانشگاه برای تبادل تجربیات، به اشتراک گذاشتن دانش و تجارب خود در عرصه‌های مختلف با نسل جدید دانشجویان دانشگاه فراهم شده و از طرفی با توجه به تعاملی بودن این نشست‌ها، امکان آموزش و دریافت آخرین دستاوردها و ایده‌پردازی‌های دانشگاه نیز برای دانش‌آموختگان فرهیخته (آموزش مادام‌العمر) فراهم گردیده است.

سامانه معرفی دانش‌آموختگان دانشگاه نیز در مرحله نهایی‌سازی است و به زودی با رونمایی از آن و نمایش یکایک دانش‌آموختگان در کنار دانشجویان، محققان، اعضای هیئت علمی و دیگر ذی‌نفعان دانشگاه، نمای منحصر به فردی از حلقه‌های مختلف یک اکوسیستم دانشگاهی به تصویر خواهد کشید.

ماهنامه دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با هدف اطلاع‌رسانی هدفمند و متمرکز فعالیت‌های دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی منتشر شده و در تلاش است تا به‌عنوان سخنگو و ارگان خبری دانش‌آموختگان دانشگاه، به بازنمایی اخبار و گزارش‌های مربوط به دستاوردهای آنها، فعالیت‌های کانون‌های دانش‌آموختگان، معرفی ظرفیت‌ها و توانمندی‌های دانش‌آموختگان، معرفی فرصت‌های شغلی برای دانش‌آموختگان، تقویت تعامل بین دانش‌آموختگان و ... پرداخته و بیش از گذشته بستر و زمینه تعامل دوسویه، هدفمند و مؤثر آنها با دیگر ارکان دانشگاه و جامعه را فراهم سازد.

عباس قنبری باغستان - مدیرمسئول

اگر دانشجویان، اعضای هیئت علمی، محققان و کارکنان، اصلی‌ترین سرمایه انسانی درونی یک اکوسیستم دانشگاهی را تشکیل می‌دهند؛ «دانش‌آموختگان» مهمترین دستاورد و خروجی این اکوسیستم دانشگاهی با دامنه اثرگذاری ملی و فراملی در حوزه‌های مختلف محسوب می‌شوند. به این اعتبار، می‌توان دانش‌آموختگان را سفیران و نمایندگان علمی دانشگاه دانست که در جای جای نظام حکمرانی کشور فعال و مشغول خدمت می‌باشند.

دانشگاه تهران، به‌عنوان قدیمی‌ترین و جامع‌ترین دانشگاه و نماد آموزش عالی کشور این افتخار را دارد که با بیش از ۲۶۰ هزار دانش‌آموخته داخلی و بیش از دو هزار دانش‌آموخته بین‌المللی، در امتداد نسل‌ها پرورش‌دهنده بهترین و غنی‌ترین نسل از سرمایه‌های انسانی محلی، ملی و بین‌المللی در حوزه‌های مختلف بوده است.

دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی دانشگاه تهران در دوره جدید فعالیت خود تلاش کرده تا با عملیاتی ساختن برخی اقدامات و ابتکارات بدیع، بستر و زمینه ارتباط بیشتر با این قشر فرهیخته را آماده ساخته تا علاوه بر فراهم‌سازی زمینه حضور بیشتر آنها در دانشگاه، امکان استفاده از ظرفیت‌های آنها برای تقویت و توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، جامعه و دیگر بخش‌ها را نیز فراهم سازد.

در همین راستا، در ماه جاری (شهریورماه) اولین کارت «دانش‌آموختگی» ویژه دانش‌آموختگان دانشگاه تهران صادر شد و براساس آن، دانش‌آموختگان دانشگاه می‌توانند همانند دیگر ذی‌نفعان و بازیگران دانشگاه (دانشجویان، محققان، اعضای هیئت علمی و ...)، به طور مداوم در دانشگاه حضور داشته و از

دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی

دانش‌آموختگان سرمایه‌های گرانبخیز دانشگاه می‌باشند و ایجاد یک سازوکار مشخص و پایدار برای برقراری و حفظ ارتباط با آنها بسیار ضروری است. از طریق این ارتباط هم اکوسیستم نوآورانه-فناورانه دانشگاه (آموزش، پژوهش، فناوری، کارآفرینی، مسئولیت اجتماعی و کسب و کارهای جدید) می‌تواند برای توسعه فعالیت‌های خود از ظرفیت‌ها و استعدادهای دانش‌آموختگان بهره‌برداری و هم دانش‌آموختگان می‌توانند برای کسب موقعیت‌های بهتر و مناسب حرفه‌ای، توسعه کسب و کارها و تحقق بخشیدن به ایده‌های نوآورانه خود از حمایت و ظرفیت‌های دانشگاه برخوردار شوند.

در این راستا، «دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان» دانشگاه تهران با نظارت مستقیم ریاست محترم دانشگاه ذیل «اداره کل روابط عمومی» و با هدف ایجاد یک ارتباط و تعامل دوسویه مفید و مؤثر ایجاد شده است. مأموریت اصلی این دفتر برقراری و حفظ ارتباط، آگاه‌سازی و جلب مشارکت دانش‌آموختگان در فعالیت‌های دانشگاه به‌منظور یک تعامل سازنده و دوسویه می‌باشد. با ایجاد این رابطه پویا، انتظار می‌رود که بخش عظیمی از استعدادها و ظرفیت‌های بالقوه دانشگاه در زمینه‌های مختلف علمی، آموزشی، فرهنگی، اقتصادی و غیره که می‌تواند سبب رشد و شکوفایی بیشتر کشور گردد، شناسایی و در موقعیت‌های مناسب به‌کار گرفته شود.

دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان همچنین به‌صورت چتری، حامی انجمن‌ها و کانون‌های دانش‌آموختگی فعال در دانشگاه تهران نیز می‌باشد. براین اساس، دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان دانشگاه تهران از تمامی «دانش‌آموختگان» عالی‌قدر دانشگاه دعوت می‌نماید تا این دفتر را در رسیدن به اهداف خود یاری نمایند.

به‌عنوان عضوی از خانواده بزرگ دانشگاه تهران، دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی دانشگاه در تلاش است با همکاری و همراهی دانش‌آموختگان عزیز در جهت اهداف زیر تلاش نماید:

• جمع‌آوری، حفظ و به‌روزرسانی اطلاعات کلیه

- دانش‌آموختگان دانشگاه؛
- ایجاد و حفظ ارتباط مستمر بین دانش‌آموختگان و دانشگاه؛
- تسهیل در اشتغال دانش‌آموختگان و توسعه کسب و کارهای جدید با استفاده از شبکه دانش‌آموختگان دانشگاه؛
- تلاش در جهت ارتقای علمی و حرفه‌ای دانش‌آموختگان و معرفی دانش‌آموختگان کارآفرین؛
- بهره‌گیری از نظرات، تجارب و توانمندی‌های دانش‌آموختگان نخبه و برجسته و معرفی آنان؛
- تسهیل در جذب و هدایت کمک‌های مادی و معنوی دانش‌آموختگان و توسعه روابط بین‌المللی از طریق ارتباط با دانش‌آموختگان خارج از کشورحوزه؛
- تقویت نقش مسئولیت اجتماعی دانشگاه از طریق مشارکت در توسعه همه‌جانبه در سطوح محلی، ملی و بین‌المللی؛
- معرفی و ترویج برند دانشگاه تهران در حوزه‌ها و ابعاد مختلف.

در حال حاضر، دکتر فاطمه نصرتی، عضو هیئت علمی دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، مسئولیت دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی را برعهده دارد.

دانش‌آموختگان عزیز می‌توانند با مراجعه به سایت دانش‌آموختگان (alumni.ut.ac.ir) علاوه بر آشنایی با این دفتر، از اطلاعات مفیدی چون بهره‌مندی از کارت دانش‌آموختگی، دسترسی به کانون‌های دانشگاه تهران، راهنمایی‌های مختلف جهت سهولت انجام امور برای دانش‌آموختگان، تکمیل اختیاری فرم به‌روزرسانی اطلاعات دانش‌آموختگان، اطلاع از آگهی‌ها و موقعیت‌های شغلی بروز و سایر لینک‌های مفید مطلع شوید.

علاوه براین، شما می‌توانید برای ارتباط با دفتر دانش‌آموختگان و طرح هرگونه پیشنهاد، انتقاد، ایده و ... از طریق ایمیل (alumni.info@ut.ac.ir) و تلفن ۰۲۱-۶۱۱۱۲۸۹۴-۰۲۱ اقدام فرمایید. کارشناسان دفتر بی‌صبرانه منتظر شنیدن صدای گرم شما هستند.

اخبار

اولین کارت «دانش آموختگی»
ویژه فارغ التحصیلان دانشگاه
تهران صادر شد

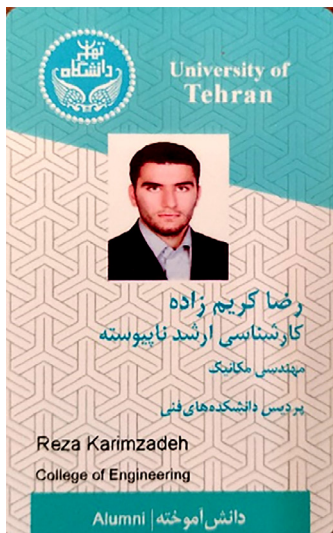

انتخاب دانش آموخته دانشگاه
تهران به عنوان «پژوهشگر جوان
برجسته» در سال ۲۰۲۰

انتخاب دانش آموخته و استاد
پیشکسوت دانشگاه تهران
به عنوان «فارغ التحصیل برجسته»
دانشگاه استنفورد

اولین کارت «دانش آموختگی» ویژه فارغ التحصیلان دانشگاه تهران صادر شد

مدیرکل روابط عمومی دانشگاه تهران گفت اولین کارت «دانش آموختگی» ویژه فارغ التحصیلان دانشگاه تهران از سوی «دفتر ارتباط با دانش آموختگان» این اداره کل صادر شد.

دکتر عباس قنبری باغستان با بیان این مطلب افزود: در مرحله اول از صدور کارت دانش آموختگی، حدود ۲۵۰ کارت «دانش آموختگی» صادر و به همراه بسته ویژه «دانش آموختگان» از طریق پست به آدرس متقاضیان ارسال شده است.

به گفته مدیرکل روابط عمومی دانشگاه تهران، رصد فعالیت‌های دانش آموختگان و تلاش برای برقراری

و حفظ ارتباط آنها با دانشگاه به‌عنوان یکی از «ذی‌نفعان» اصلی اکوسیستم آموزشی، پژوهشی و فناورانه دانشگاه یکی از اهداف اصلی فعالیت‌های

دفتر ارتباط با دانش آموختگان است و صدور کارت «دانش آموختگی» به‌عنوان یک کارت «هویتی» معتبر و دائمی، تلاشی است که در راستای تقویت این ارتباط صورت گرفته است. (ادامه در صفحه ۶)

فراخوان همکاری در دبیرخانه جشنواره اندیشمندان و دانشمندان جوان

لینک ثبت‌نام:

<https://b2n.ir/p36574>

لینک گروه واتساپ بنیاد حامیان دانشگاه تهران:

<https://chat.whatsapp.com/CfGT86E0D1LIy7VOc0MgFX>

دبیرخانه جشنواره اندیشمندان و دانشمندان جوان به‌منظور همکاری در دبیرخانه جشنواره از دانشجویان و دانش آموختگان دانشگاه تهران در دو بخش «تولید محتوای علمی» و «بخش بین‌الملل جشنواره» دعوت به همکاری می‌نماید.

انتخاب دانش آموخته دانشگاه تهران به عنوان «پژوهشگر جوان برجسته» در سال ۲۰۲۰

حرفه‌ای و غیرانتفاعی است. هدف این مؤسسه کمک به پیش‌برد فناوری به‌طور عام و حوزه‌های وابسته به مهندسی برق و کامپیوتر و همچنین زمینه‌های وابسته به‌طور خاص است. این مؤسسه در سال ۱۹۶۳ در کشور آمریکا بنیان گذاشته شده است.

دکتر مهدی داورپناه، استادیار دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر دانشگاه تهران، توسط مؤسسه IEEE، شاخه ایران به‌عنوان پژوهشگر جوان برجسته در سال ۲۰۲۰ انتخاب شد. این انتخاب از بین محققان داخل کشور با سن کمتر از ۴۰ سال در رشته‌های برق و کامپیوتر انجام شده است. لازم به یادآوری است؛ مؤسسه مهندسان برق و الکترونیک (The Institute of Electrical and Electronics Engineers)، یک سازمان بین‌المللی

سلسله نشست‌ها و وبینارهای علمی با حضور «دانش آموختگان» در دستور کار قرار گرفت

دکتر قنبری باغستان در ادامه افزود: دانش آموختگان به‌عنوان یکی از مهمترین خروجی‌های دانشگاه، با دانش و مهارت‌های خود نقش مهمی در توسعه و رفع نیازهای جامعه (اعم از بخش‌های صنعت، اقتصاد، بازار، کشاورزی و ...) ایفا می‌کنند و از طرفی با توجه به نیاز متقابل دانشگاه به ارتباط با صنعت، به‌عنوان حلقه وصل و ارتباط دانشگاه با بخش‌های مختلف صنعت عمل می‌نمایند. از اینرو با هدف تقویت این ارتباط و استفاده از ظرفیت‌های دانش آموختگان و انتقال تجربه آنها به نسل جدید دانشجویی، سلسله نشست‌ها و وبینارهای تخصصی نیز با حضور «دانش آموختگان» دانشگاه تهران در دستور کار قرار دارد که اولین آن روز چهارشنبه برابر با ۱۷ شهریور در زمینه «ابعاد روان‌شناختی بیماری کووید ۱۹» برگزار شد.

لازم به یادآوری است دانش آموختگان دانشگاه تهران می‌توانند برای ارتباط با «دفتر ارتباط با دانش آموختگان» و طرح هرگونه درخواست، همکاری، مشاوره و یا پیشنهاد شرکت در سلسله نشست‌های تخصصی از طریق alumni.info@ut.ac.ir یا تکمیل فرم دعوت به سخنرانی اقدام نمایند.

انتخاب دانش آموخته و استاد پیشکسوت دانشگاه تهران به عنوان «فارغ‌التحصیل برجسته» دانشگاه استنفورد

روابط عمومی دانشگاه تهران: دکتر رضا زمانی، استاد پیشکسوت دانشگاه تهران به‌عنوان «فارغ‌التحصیل برجسته» دانشگاه استنفورد انتخاب شد.

دکتر رضا زمانی، استاد پیشکسوت دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی

دانشگاه تهران از سوی دانشگاه استنفورد به‌عنوان «فارغ‌التحصیل برجسته» انتخاب شد. لازم به ذکر است، قرار بود طی مراسمی که در می ۲۰۲۱ در دانشگاه استنفورد برگزار می‌شود از ایشان تقدیر به‌عمل آید که به جهت همه‌گیری بیماری کرونا این مراسم به‌صورت مجازی و در ژوئن ۲۰۲۱ برگزار شد.

گفتنی است؛ ریاست هیئت مدیره انجمن روان‌شناسی ایران، ریاست مؤسسه روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران، ریاست و معاونت پژوهشی دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران از جمله سوابق اجرایی دکتر زمانی بوده است. این استاد پیشکسوت دانشگاه تهران، همچنین مقالات و کتاب‌های ارزنده‌ای را در این رشته تألیف کرده‌اند.

گزارش سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان

دکتر رضا رستمی:
یکی از عوارض کرونا،
عدم خواب انرژی‌بخش
و وجود کابوس در
زندگی است

دکتر رضا پورحسین:
مهم‌ترین مسئله‌ای که با
پاندمی کرونا اتفاق افتاد،
برهم‌خوردن سازش است

دکتر غلامعلی افروز:
آرامش روانی و نشاط
معنوی لازمه مصونیت
زیستی و روانی
انسان‌هاست

دکتر فاطمه نصرتی:
کرونا بزرگترین تهدید
بشر در دنیا

دکتر کرم حبیب‌پور:
صنعت سیگار در ایران
یک مافیاست

دکتر حسن محسنی:
هیچ قانونی برای کاهش
تولید سیگار وجود ندارد

دکتر رضا رستمی:
معتاد برای مصرف از
ارزش‌های خود می‌گذرد

دکتر نارنجی‌ثانی:
هوش مصنوعی به کمک
یادگیری الکترونیکی
آمده است

دکتر سیدحسین حسینی:
فضای آموزش متناسب
با توسعه فناوری دیجیتال
رشد نکرده است

سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان - ۱

مثل سرماخوردگی آغاز و به‌مرور تشدید می‌گردد. او افزود: سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۲۰ این بیماری را یکی از بزرگ‌ترین تهدیدهای بشر برای سلامت جسمی و روانی بیان کرده، زیرا شیوع این بیماری باعث تغییر در سبک زندگی انسان شده است.

رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان با بیان اینکه این بیماری موجب اختلالات زیادی نه‌تنها در بزرگسالان بلکه در کودکان شده و پیامدهای منفی به دنبال داشته است، تصریح کرد: نخستین پیامد منفی که ویروس کرونا به همراه داشته، افزایش اضطراب و ترس است؛ شنیدن اخبار در رسانه‌های متفاوت، اخبار مردمی، ترس از انتقال سریع بیماری و ترس از دست‌دادن والدین و عزیزان از جمله عواملی است که موجب افزایش ترس و اضطراب در خانواده‌ها شده است.

نصرتی بیان داشت: دومین پیامد منفی افزایش مشکلات رفتاری و عاطفی است؛ تعطیلی مدارس، نداشتن فعالیت‌های ورزشی و تعاملات اجتماعی باعث افزایش مشکلات رفتاری و عاطفی شده است.

او ادامه داد: در کنار این مشکلات منجر شده که سومین پیامد یعنی کاهش رفتارهای خودمدیریتی و خودتنظیمی اتفاق بیفتد؛ در این پیامد مشکلاتی از جمله استفاده مداوم از اینترنت مخصوصاً برای آموزش تحصیلی، تغییر در ساعت خواب و تماشای بیش از اندازه تلویزیون مشاهده می‌شود. رئیس دفتر

نخستین وینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با موضوع «ابعاد روان‌شناختی بیماری کووید ۱۹» به همت «دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان» اداره کل روابط عمومی دانشگاه تهران، روز چهارشنبه برابر با هفدهم شهریورماه ۱۴۰۰، برگزار شد.

در این نشست چهار نفر از دانش‌آموختگان دانشگاه تهران در ارتباط با این موضوع به ایراد سخنرانی پرداختند. در ادامه گزارش این سخنرانی‌ها را که توسط پریسا رجبی، دانشجوی کارشناسی علوم ارتباطات اجتماعی، تهیه و تنظیم شده است می‌خوانید.

دکتر فاطمه نصرتی، دانش‌آموخته دانشگاه تهران در مقاطع کارشناسی (۱۳۸۵) و دکتری (۱۳۹۰) بوده و در حال حاضر استادیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی در رشته روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی می‌باشد. وی همچنین رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان دانشگاه تهران و عضو کمیته تخصصی کارگروه روان‌شناسی شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی می‌باشد.

● دکتر فاطمه نصرتی:

کرونا بزرگ‌ترین تهدید بشر در دنیا تشدید مشکلات روان‌شناختی در بین کودکان

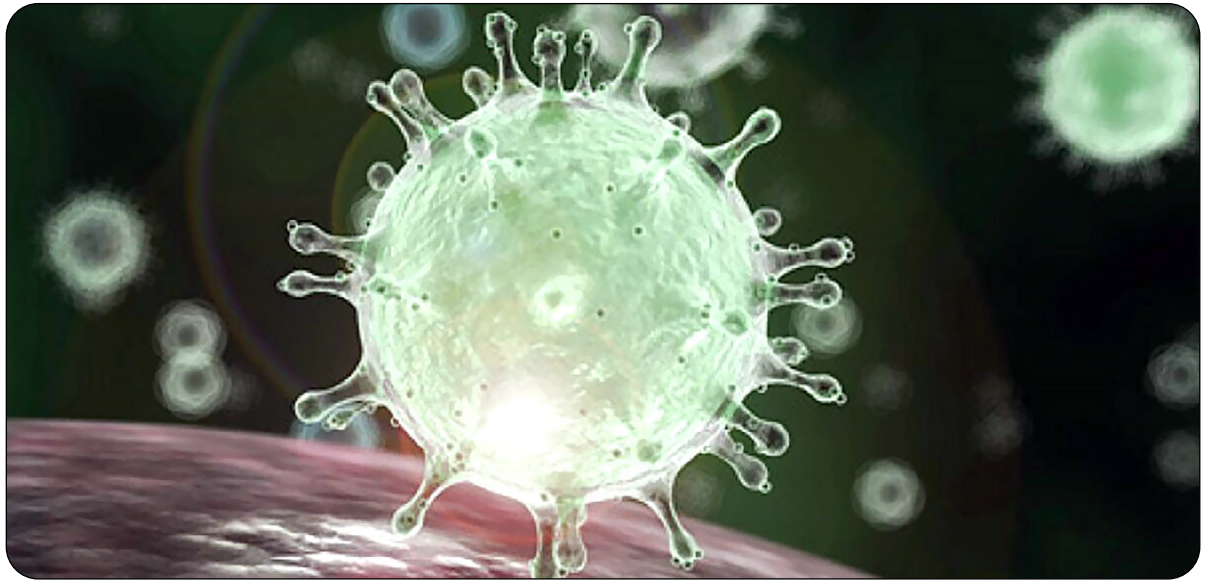
رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان گفت: سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۲۰ بیماری کرونا را یکی از بزرگ‌ترین تهدیدهای بشر برای سلامت جسمی و روانی بیان کرده، زیرا شیوع این بیماری باعث تغییر در سبک زندگی انسان شده است.

دکتر فاطمه نصرتی، رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان در نخستین وینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با موضوع «ابعاد روان‌شناختی بیماری کووید ۱۹» به ابعاد روان‌شناختی بیماری کووید ۱۹ و آسیب‌های این بیماری اشاره کرد و گفت: ویروس کرونا از جمله ویروس‌هایی است که باعث عفونت‌های تنفسی می‌شود و از بیماری خفیف

دکتر فاطمه نصرتی:
داشتن نگرش مثبت در زندگی،
امیدآفرینی، توکل بیشتر به
خداوند و داشتن برنامه‌ریزی در
زندگی موجب کاهش نگرانی و
مصونیت بیشتر از ابتلاء به این
بیماری می‌شود

ارتباط با دانش‌آموختگان گفت: در کنار این مسائل به خانواده‌های دارای کودک با نیازهای ویژه اشاره می‌شود، برخی از این کودکان که در دسته کودکان با نیاز ویژه (special needs) هستند، به علت اینکه دچار بیماری‌های زمینه‌ای می‌باشند، بیش از بقیه افراد در معرض خطر قرار دارند و آموزش مجازی برای آنها کافی نیست و باید در کنار آن، خدمات توان‌بخشی و

پکیج‌های آموزشی داشته باشند. نصرتی افزود: در کنار مشکلات آموزشی، مشکلات روان‌شناختی به‌عنوان چهارمین پیامد در این افراد افزایش پیدا کرده است، به‌عنوان مثال دانش‌آموزی که دچار کمبود توجه است، قطعاً به دلیل عدم دریافت درمان‌های مناسب و مداخله‌های به‌هنگام دچار مشکلات روانی بیشتری در این دوره بیماری کووید ۱۹ شده است. او تصریح کرد: پیامد بعدی مربوط به افزایش افسردگی است که ماندن در خانه، احساس تنهایی و عدم تعامل اجتماعی این پیامد را در افراد بزرگسال به‌خصوص کودکان تشدید می‌کند؛ از دست‌دادن یکی از اعضای خانواده و نداشتن سوگ و ماتم هم می‌تواند منجر به آسیب پس از ضربه یا PTSD شود. رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان بیان کرد: پیامد آخر هم افزایش تعارضات خانوادگی و بدرفتاری است؛ قرنطینه باعث شده تا به دلیل تعطیلی بسیاری از مشاغل، مشکلات اقتصادی، تعارضات خانوادگی و بدرفتاری با کودکان و روابط زناشویی افزایش یابد. نصرتی گفت: اگرچه از لحاظ جسمانی بیماری کووید ۱۹ در کودکان به علت مقاومت‌تر بودن، آسیب جدی نمی‌رساند، اما از لحاظ روان‌شناختی و اجتماعی این گروه از افراد جامعه بسیار آسیب‌پذیرتر هستند، پس به‌عنوان یک راهکار، قرنطینه یک فرصت بی‌نظیر در خانواده‌هاست تا در کنار هم بودن را بیشتر تجربه کنند و به امور تربیتی فرزندانشان بیشتر بپردازند. او ادامه داد: برای کاهش استرس در خانواده‌ها به‌خصوص در کودکان، توصیه می‌شود تا بیش از حد به اخبار منفی، نگرانی‌های عمومی، افکار استرس‌زا

و اضطراب کمتر توجه کنند و داشتن نگرش مثبت در زندگی، امیدآفرینی، توکل بیشتر به خداوند و داشتن برنامه‌ریزی در زندگی موجب کاهش نگرانی و مصونیت بیشتر از ابتلاء به این بیماری می‌شود و تمام این نکات باید در کنار رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی انجام شود.

رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان در بخش دیگری از سخنان خود اشاره کرد: دانشگاه تهران با بیش از ۲۶۰ هزار دانش‌آموخته ظرفیت عظیمی به لحاظ علمی، تحقیقاتی، تجارب مدیریتی و ... است و دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی قصد دارد از طریق برگزاری سلسله نشست‌هایی، از این ظرفیت همسو با مسئولیت اجتماعی دانشگاه و برای کمک به حل مسائل روز جامعه استفاده کند.

دکتر غلامعلی افروز، دانش‌آموخته دانشگاه

تهران در مقطع کارشناسی (۱۳۵۲) بوده و در حال حاضر استاد ممتاز دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی در رشته روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی و مدیر رشته روان‌شناسی و علوم تربیتی پردیس کیش، ریاست شورای مرکزی سازمان نظام روان‌شناسی و ریاست اندیشکده خانواده در مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت می‌باشد. وی سابقه ریاست بر دانشگاه تهران را نیز در کارنامه خود دارد.

● دکتر غلامعلی افروز:

آرامش روانی و نشاط معنوی لازمه مصونیت زیستی و روانی انسان‌هاست

ضرورت پیاده‌سازی سبک زندگی آرام در بین خانواده‌ها

استاد ممتاز دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی گفت: افرادی که آرامش دارند، مصونیت زیستی بیشتری هم دارند و گروهی از افرادی که اضطراب و نگرانی بیشتری دارند، آسیب‌دیدگی زیستی و روانی آنها بسیار زیاد است. دکتر غلامعلی افروز، استاد ممتاز دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی در نخستین وینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با موضوع «ابعاد روان‌شناختی بیماری کووید ۱۹» گفت: ویروس کرونا ظاهراً چند سال دیگر هم وجود دارد و با فراز و نشیب‌های این ویروس، باید ابعاد مختلف آن بررسی شود.

او افزود: به‌عنوان مثال عده‌ای هنوز در برابر واکسن مقاومت می‌کنند و شخصیت ضد واکسن به خود گرفته‌اند که در درازمدت هم به خود و هم به دیگران آسیب می‌زند.

استاد ممتاز دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی ادامه داد: دانش‌آموزان و یا دانشجویانی داریم که پدر یا مادر خود را ازدست داده‌اند و دچار شوک عاطفی شدید و دل‌مردگی شده‌اند و ارائه خدمات روان‌شناختی برای بهبود وضعیت این افراد بسیار امر مهمی تلقی می‌شود.

افروز بر ضرورت مصونیت در برابر بیماری کرونا اشاره کرد و ادامه داد: بسیاری از افراد واکسن هم دریافت کرده‌اند اما بازهم درگیر بیماری شده‌اند که در این راستا آرامش روانی و نشاط معنوی لازمه مصونیت زیستی و روانی انسان‌هاست، افرادی که آرامش دارند، مصونیت زیستی بیشتری هم دارند و گروهی از افرادی که اضطراب و نگرانی بیشتری دارند، آسیب‌دیدگی زیستی و روانی آنها بسیار زیاد است.

او تصریح کرد: در این راستا شرایط روان‌شناختی افراد در برابر بسیاری از آسیب‌ها از جمله سکنه مغزی، سکنه قلبی و ابتلاء به کرونا بسیار حائز اهمیت است به‌گونه‌ای که نشاط معنوی و آرامش روانی یک سرمایه و گنجینه برای انسان در گستره جهان تلقی می‌شود.

استاد ممتاز دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی بیان داشت: سبک زندگی پر نشاط و دل‌آرام تضمین‌کننده

سلامت روانی در دنیاست و همین سبک زندگی بسیار مهم است و باید آن را تغییر دهیم؛ به‌عنوان مثال افرادی که زیاد می‌خوابند، افسردگی و دل‌مردگی بیشتری پیدا می‌کنند؛ بنابراین خواب، غذا، تعاملات ارتباطی و آرامش روانی بسیار مهم است.

افروز گفت: افرادی که آرامش دارند، مثبت‌اندیش، امیدآفرین، اهل بخشش و کار خیر، تلاش‌مدار و متوکل‌اند، خیلی کمتر در برابر این آسیب‌ها قرار می‌گیرند و توجه به سبک زندگی موضوع بسیار مهمی است و رسالت داریم تا سبک زندگی خود و تمام دوستان و اطرافیان خود را به سبک زندگی خوب دعوت کنیم.

او عنوان داشت: طبق پژوهشی که در ۱۰ کشور دارای کمترین و بیشترین میزان درگیری و مرگ‌ومیر با کرونا داشته‌ام، به‌عنوان مثال مردمی که در تایلند، ویتنام، یمن و کشورهایی که استانداردهای پزشکی کمتری نسبت به ایران دارند، از نظر مرگ‌ومیر ناشی از کرونا به علت سبک زندگی متفاوت و آرامش روانی، خیلی آمار پایین‌تری دارند.

دکتر غلامعلی افروز:

افرادی که آرامش دارند،

مصونیت زیستی بیشتری هم

دارند و گروهی از افرادی که

اضطراب و نگرانی بیشتری دارند،

آسیب‌دیدگی زیستی و روانی آنها

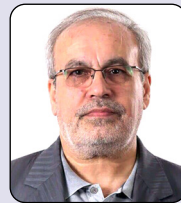
بسیار زیاد است

استاد ممتاز دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی افزود: طبق گزارشی که در یک مقاله خوانده‌ام، خانم‌ها کمترین آسیب را در برابر بیماری کرونا دارند، به علت اینکه بیشتر در آشپزخانه هستند و در معرض بخار آب قرار می‌گیرند و مصونیت آنها در برابر ابتلاء به ویروس کرونا بیشتر می‌شود.

افروز خاطر نشان کرد: طبق بررسی‌هایی که داشته‌ام، تغذیه یک امر بسیار مهم است؛ مصرف سیر، پیاز، گوجه، سبزیجات به‌صورت بخارپز و آب‌پز مصونیت‌ها را بالا می‌برد.

او تاکید کرد: کودکان و فرزندان ما دچار افسردگی شده‌اند، مدرسه‌ها باز است و کلاس اولی‌ها می‌توانند در کلاس درس حاضر شوند، دانشگاه‌ها برای حضور دانشجویان آماده شود و باید کاری انجام دهیم تا آرامش

روانی دیگران بیشتر شود و خودمان نیز دل آرام باشیم و آرام آرام سبک زندگی خود را قوی تر کنیم. افروز در پایان گفت: طبق گزارشی که خوانده‌ام، کرونا احتمالاً تا سال ۲۰۳۰ جولان خواهد داشت پس برای زندگی با کرونا باید بیشتر به سبک زندگی توجه داشته باشیم و تغذیه مناسب را در برنامه‌های خود قرار دهیم.

دکتر رضا پورحسین، دانش‌آموخته دانشگاه تهران در مقطع کارشناسی (۱۳۶۵) بوده و در حال حاضر دانشیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی و عضو کمیته تخصصی علوم اجتماعی و رفتاری انتشارات دانشگاه، عضو شورای عالی نظارت فیلم و مدیر مسئول نشریه رویش روان‌شناسی می‌باشد. وی سابقه قائم مقامی سیمای جمهوری اسلامی ایران را نیز در کارنامه خود دارد.

● دکتر رضا پورحسین:

مهم‌ترین مسئله‌ای که با پاندمی کرونا اتفاق افتاد، برهم خوردن سازش است

در ارتباط با کرونا باید به دنبال دستور کار

ذهنی مثبت بود

دانشیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی گفت: مهم‌ترین واژه روان‌شناختی در بروز کووید ۱۹ در کشور ما و دیگر کشورها، از بین رفتن سازش است.

دکتر رضا پورحسین، دانشیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی در نخستین وینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با موضوع «ابعاد روان‌شناختی بیماری کووید ۱۹»، گفت: کووید ۱۹ مسئله بسیار مهمی است زیرا حداقل در سنین ما چیزی به نام اپیدمی یا پاندمی نداشتیم ولی الان فراتر از اپیدمی با پاندمی کرونا دست‌وپنجه نرم می‌کنیم.

او افزود: به همین دلیل همه ما و جوامع دیگر وارد یک فضای پر ابهام و ویروس شده‌ایم و همین پر ابهامی، استرس ادراک شده درون ما را به یک استرس ادراکی برای خود تبدیل کرده است و شرایط پر ابهامی را برای بشر ایجاد کرده است.

دانشیار دانشکده روان‌شناسی علوم تربیتی ادامه داد: مهم‌ترین مسئله‌ای که با این اپیدمی و پاندمی برای انسان‌ها اتفاق افتاد، برهم خوردن سازش است و مهم‌ترین واژه روان‌شناختی در بروز کووید ۱۹ در کشور ما و دیگر کشورها، از بین رفتن سازش است.

پورحسین تصریح کرد: در اثر این پاندمی و ویروس پر ابهام به یک سازش‌نایافتگی رسیده‌ایم؛ در اسفند ۹۸ و فروردین ۹۹ از سوی وزارت بهداشت برای پروتکل‌ها هم ابهام وجود داشت و دچار آزمون و خطا بود و همین بر سازش‌نایافتگی ما می‌افزود و استرس شدیدی را برای مردم به همراه داشت.

او افزود: به تدریج افراد، گرایش (orientation) به هم‌خورده خود را مجدد بازیافتند و وقتی این گرایش مشخص شد، خبرهای پی‌درپی سازش‌یافتگی را بر هم می‌زد؛ به عبارتی با یک نوع تراکم در بی‌تعادلی به‌خصوص در اوایل کرونا، بیشترین حجم استرس را تجربه کردیم.

دانشیار دانشکده روان‌شناسی علوم تربیتی با بیان اینکه موضوع ابهام بسیار مهم است، گفت: مسئله قرنطینه و بازگشت به دوره قرون وسطی بر ابهام اضافه کرد و سازش‌یافتگی آدم‌ها کاهش یافت که به تبع آن تنش، اضطراب و استرس در افراد بالا می‌رود.

دکتر رضا پورحسین:

مهم‌ترین مسئله‌ای که با این اپیدمی و پاندمی برای انسان‌ها اتفاق افتاد، برهم خوردن سازش است و مهم‌ترین واژه روان‌شناختی در بروز کووید ۱۹ در کشور ما و دیگر کشورها، از بین رفتن سازش است

پورحسین بیان داشت: تنش فردی و اجتماعی می‌تواند جنبه‌های دیگری را تحت تأثیر قرار دهد و بسازد که تعبیر می‌کنم به طرح‌واره‌هایی که توسط کووید ۱۹ به شکل شناختی (cognitive) در ذهن ما ایجاد شد؛ حتی الان از عنوان معنویت کرونا می‌گویند که نوع نگاه به هستی، دنیا، زندگی و توجه به دعاست، نیز یاد می‌کنند که نشان می‌دهد یکسری طرح‌واره‌های شناختی در کنار قالب‌های ذهنی قرار گرفته و به عبارتی به سطح سازش‌نایافتگی اضافه می‌شود؛ البته اگر تبدیل به یکسری حرکت‌های

مزاحم و اضافی خواهد بود، کاهش دهیم. دانشیار دانشکده روان‌شناسی علوم تربیتی تصریح کرد: در یک فضای همچنان مبهم هستیم و نمی‌دانیم کرونا چه موقع به اتمام می‌رسد. موضوع واکسن یک نوع دفاع روان‌شناختی را در ما وجود آورده و اخیراً اظهارنظرهای خوبی شده که بهترین راه پیشگیری از کرونا که منجر به مرگ‌ومیر نشود همین واکسیناسیون است که سرعت این در کشورمان خوب است و توانسته یک سپر ایجاد کند. اما نوع خبررسانی و اطلاع خودمان درباره کووید ۱۹ باید تغییر کند.

پورحسین خاطر نشان کرد: طبق یک تعبیر ارتباطاتی در ارتباطات یک اصطلاحی تحت عنوان دستور کار ذهنی قرار دارد که به عبارتی دستور کار ذهنی انسان همان دغدغه‌های شناختی و هیجانی انسان هستند که معمولاً به شکل خبر یا اولین چیزی که در سطح هوشیار ذهن است، بروز داده می‌شود.

او عنوان کرد: اگر بخواهیم سازش‌نیافتگی ناشی از ابهام بالا را به میزان زیادی کاهش دهیم باید مقداری در دستور کار ذهنی افراد تغییراتی ایجاد کنیم و پیشنهاد من این است که اخبار مربوط به کرونا را به گزاره‌های منفی و مثبت تقسیم کنیم و در وهله اول باید زمینه ارتباطات بین‌فردی را فراهم کنیم که در غیر این صورت در دوره پساکرونا به مشکل خواهیم خورد؛ بنابراین باید ارتباطات بین‌فردی افزایش پیدا کند تا سازش‌یافتگی نیز اتفاق بیفتد.

دانشیار دانشکده روان‌شناسی علوم تربیتی ادامه داد: در وهله دوم باید بتوان دستور کار ذهنی آدم‌ها به‌خصوص در نوجوانان و کودکان را به دستور کار ذهنی کووید ۱۹

دستورالعمل گونه شود، یک نوع سازش‌نیافتگی را درون انسان به وجود می‌آورد که در هر صورت تاب‌آوری ما را به شدت کاهش داد.

او گفت: در روابط بین‌فردی شاید بیشترین تظاهر و خدشه‌دار شدن در کودکان و مدارس مشاهده شود؛ وقتی بچه‌ها نیاز دارند در روابط بین‌فردی تنظیم شوند؛ به علت نبود زمینه، این تنظیم‌گری به درون خانه آمده و پدر و مادر هم قطعاً نمی‌توانند روابط عاطفی - هیجانی بچه‌ها را دست بگیرند و در این راستا مشکلات دیگری به وجود آمد.

دانشیار دانشکده روان‌شناسی علوم تربیتی افزود: وقتی زمینه ارتباطات بین‌فردی در بین دانش‌آموزان و حتی دانشجویان ایجاد نشود، سلامت فردی خدشه‌دار می‌شود و خودتنظیم‌گری بچه‌ها در حوزه عواطف و هیجان به هم می‌خورد.

پورحسین بیان داشت: نمی‌توانیم جنبه‌های فردی را از جنبه‌های اجتماعی و حتی شناختی و عاطفی جدا کنیم زیرا در یک تأثیر متقابل، مشکلاتی را به وجود آورده که علاوه بر اینکه تنظیم‌گری را به هم زده، توانسته یکسری قالب‌های جدید ذهنی و شناختی در افراد ایجاد کند.

او ادامه داد: این قالب‌ها در پساکرونا خودش را نشان می‌دهد و نیاز داریم آن را دوباره بررسی کنیم و تأثیرات طرح‌واره‌ها در پساکرونا را کنترل کنیم و به عبارتی عادت‌ها و قالب‌های ذهنی دوران کرونایی در دوران پساکرونا به‌صورت رفتارهای اضافه و باقی‌مانده از کرونا خودش را نشان می‌دهد؛ این‌گونه از رفتارها باید توسط روان‌شناسان شناسایی و ردگیری شود تا در دوره پساکرونا تأثیرات بسیاری از این رفتارها که خیلی از آنها

زمینه مثبت از جمله واکسیناسیون سوق داد. پور حسین در بخش پایانی صحبت‌های خود ادامه داد: در زمینه بهداشت جسمی، وزارت بهداشت به یک پروتکل مشخصی رسیده اما متأسفانه در زمینه بهداشت روان هنوز پروتکل مشخصی نداریم و مردم از ناحیه ما روان‌شناسان بی‌جواب هستند و پاسخ نمی‌گیرند هرچند که توصیه‌هایی از طریق رسانه به مردم گفته شده اما باید یک پروتکل مشخص با توجه به رده‌های سنی در نظر گرفت.

او افزود: زیاد دیده می‌شود که آدم‌ها زندگی خود را واگذار به زمان کرده‌اند و نمی‌توانند تصمیم بگیرند که همین مورد زمینه مساعدی برای افسردگی است، شرایط امروز نمی‌تواند افق داشته باشد که در خانه‌ها می‌توان با ایجاد یک فضای مناسب مخصوصاً برای کودکان به سمت یک افق مطلوب رفت.

دکتر رضا رستمی، دانش‌آموخته دانشگاه علوم پزشکی تهران در مقطع پزشکی عمومی (۱۳۷۵) بوده و در حال حاضر استاد دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی و صاحب امتیاز مرکز درمان اعتیاد آتیه و بنیاد اولین مرکز جامع اعصاب و روان با روش‌های درمانی جدید و سردبیر نشریه پژوهش‌های کاربردی روان‌شناختی و رئیس پژوهشکده فناوری‌های همگرا می‌باشد. وی سابقه ریاست مرکز درمان و بهداشت دانشگاه تهران را نیز در کارنامه خود دارد.

● دکتر رضا رستمی:

یکی از عوارض کرونا، عدم خواب انرژی‌بخش و وجود کابوس در زندگی است

باید به دنبال «مدیریت استرس» در شرایط کرونا باشیم

استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی گفت: یکی از عوارض کرونا، عدم خواب انرژی‌بخش و وجود کابوس است که در سلامت روان فرد تأثیرگذار خواهد بود؛ همچنین در مشکلات جسمی مانند سردرد، درد بدن،

مشکلات پوستی و ... بروز پیدا می‌کند. دکتر رضا رستمی، استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی در نخستین وینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با موضوع «ابعاد روان‌شناختی بیماری کووید ۱۹» کرونا را یک تهدید جدی برشمرد و گفت: ویروس کرونا را از زاویه یک ترس و تهدید واقعی نگاه می‌کنم.

**دکتر رضا رستمی:
سبک زندگی یک طیفی از
عادات و اتفاق‌هاست که
باید به این توجه کرد که
بهترین آن تنظیم خواب، نظم
غذا و عده‌های غذایی و نظم
ورزش است**

او افزود: به‌عنوان مثال اگر در یک باغی حیوان درنده‌ای حمله کند، هم خودمان و هم بدنمان واکنش نشان می‌دهد و یک نوع تهدیدی برای ماست، اما بالاخره این ترس تمام می‌شود و نجات پیدا می‌کنیم اما نزدیک دو سال است که یک حمله واقعی نه ذهنی و تخیلی، اتفاق افتاده است و نتیجه آن ترس، عصبانیت، نگرانی و حالت تحلیل رفتگی به‌صورت مدام است و دلیل آن نداشتن ابزار لازم است که سبب می‌شود در علایق، امیال، عقاید و انرژی تغییر ایجاد شود.

استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی ادامه داد: قطعاً این تهدیدهای مداوم در تصمیم‌گیری‌ها و تمرکز به‌خصوص در روابط زناشویی تأثیرگذار خواهد بود و ممکن است در تربیت کودکانمان نیز تأثیر منفی به همراه داشته باشد.

رستمی بیان داشت: در این راستا مشکلات کابوس و بی‌نظمی در خواب را خواهیم داشت که به علت به هم خوردن نظم زندگی است اما نباید اجازه دهیم تا تحت هیچ شرایطی این تنظیم خواب دچار اختلال شود.

او با اشاره به عوارض ناشی از کرونا، عنوان کرد: یکی از عوارض کرونا، عدم خواب انرژی‌بخش و وجود کابوس است که در سلامت روان فرد تأثیرگذار خواهد بود؛ همچنین در مشکلات جسمی مانند سردرد، درد بدن، مشکلات پوستی و ... بروز پیدا می‌کند.

استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی ادامه داد: مشکلات بزرگسالان دوبرابر نسبت به وضعیت عادی

سال در بین ۹ کشور این آزمایش انجام شده، طبق این پژوهش ۲۷ درصد افراد اضطراب بیشتر و ۱۵ درصد افراد افسردگی بیشتری دارند و از هر دو نفر، یک نفر انگیزه‌ای برای انجام فعالیت‌های خود ندارد.

او ادامه داد: همچنین ۴۳ درصد خانم‌ها حس بدبینی نسبت به آینده دارند که این شرایط اضطراب، ترس و بی‌انگیزگی را به دنبال دارد که این عدد در آقایان ۳۱ درصد گزارش شده است.

استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی تاکید کرد: در این افراد از هر سه نفر، یک نفر برای بیان مشکلات خود به اطرافیانش پناه می‌برد؛ باید مراقب عزیزانمان باشیم تا مسائل بهداشت روان پنهان نماند و به سمت خوددرمانی نروند. افراد سالم مراقب افراد آسیب‌دیده باشند.

رستمی گفت: کسی که عزیز خود را از دست می‌دهد تا ۶ هفته افسرده است اما بعد از آن طبیعی است که سوگواری حل شود اما در افرادی که سوگواری را در دوران کرونا تجربه می‌کنند، این سوگواری ادامه دارد به گونه‌ای که فرد باور نمی‌کند عزیز خود را از دست داده است.

او افزود: باید هوشیار باشیم و با اصول بهداشت روان آشنا شویم چراکه بیش‌ازپیش به آن نیاز داریم، خانواده‌ها را از هم‌پاشیدن، نوجوان را از بیراهه رفتن و بزرگسال را از خوددرمانی حفظ کنیم تا آسیب‌هایی که مشاهده می‌شود به حداقل برسد.

افزایش پیدا کرده است و این ویروس به شدت سلامت روان را تحت تأثیر قرار داده که اگر به سراغ مشاور برای دریافت خدمات و درمان مناسب نرویم به‌ناچار به خوددرمانی، قرص‌های خواب‌آور، مواد مخدر و ... روی می‌آوریم.

رستمی به راهکارهایی که برای پیشگیری از این معضلات اشاره کرد و گفت: مدیریت استرس را یاد بگیریم، از ورزش‌های ساده مثل تمرین‌های کششی، یوگا و ... استفاده کنیم، تنفس عمیق داشته باشیم زیرا تنفس عمیق بدن را دچار استرس و چالش را زیاد می‌کند، غذای سالم بخوریم چرا که سلامت غذا، بدن ما را در مقابل استرس و شرایط پرتنش ایمن می‌کند.

او با بیان اینکه سبک زندگی یک طیفی از عادات و اتفاق‌هاست که باید به این توجه کرد که بهترین آن تنظیم خواب، نظم غذا و عده‌های غذایی و نظم ورزش است، افزود: ورزش برای مغز و قلب بسیار مفید است و ۲۵ درصد تنفس در مغز ما مصرف می‌شود که باید حداقل یک ساعت پیاده‌روی حتی در خانه را در برنامه‌های خود قرار دهید.

استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی یادآور شد: در این راستا در دنیا اتفاق خوبی افتاده و پژوهش‌هایی سازمان یونیسف گزارش کرده که بر روی نوجوانان بررسی کرده‌اند اما اعداد و ارقام کمی نگران‌کننده است؛ بر روی هشت هزار ۴۴۴ نفر نوجوان بین ۱۳ تا ۲۹

سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان - ۲

تهران با موضوع «دخانیات و سلامت جامعه» با اشاره به دانشگاه تهران به‌عنوان متولی دانشگاه بدون دخانیات، به ابعاد مختلف مصرف دخانیات اشاره کرد و گفت: سیگار و دخانیات در ذهن همه است و عادت‌های مثل همه عادت‌های دیگر است که به‌راحتی و بدون صرف هیچ‌گونه انرژی، وقت و فکر ایجاد می‌شود و عادت در مقابل فکر هدفمند است؛ به‌عنوان مثال زمانی که رانندگی یاد می‌گیریم، در حال تمرین یک کار هدفمند هستیم و وقتی رانندگی می‌کنیم یعنی در حال انجام یک عادت هستیم.

دکتر رضا رستمی:
۹۰ درصد افرادی که سیگار را
شروع می‌کنند، حوالی و یا قبل
از ۱۸ سال هستند و ۹۹ درصد
همه سیگاری‌ها قبل از ۲۶ سال
اولین تجربه داشتند

او افزود: اعتیاد و سیگار به‌راحتی تبدیل به عادت می‌شود و اثری که بر روی مغز می‌گذارد باعث ایجاد حس خوشایندی بر روی فرد می‌گردد و با تبدیل به عادت، نتایج را رقم می‌زند که قابل بررسی است. استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی ادامه داد: به جهت موادی اعم از تنباکو که در سیگار است، عملکرد مغز بهینه می‌شود و بر روی آن تأثیر می‌گذارد و حس خوشایندی و آرامی به انسان دست می‌دهد و باعث می‌شود تا شخص بیشتر به سمت دخانیات سوق داده شود و به راحتی تبدیل به یک عادت طولانی‌مدت می‌گردد، عادت‌های نگرانی‌های بهداشتی متعددی را می‌تواند ایجاد کند. رستمی با بیان اینکه قدم اول از نظر سلامت روان، عادت به اعتیاد است، ادامه داد: فرد معتاد حاضر است برای رسیدن لحظه‌ای از آرامش، از ارزش‌ها و اهداف خود بگذرد، به همین خاطر به سادگی توسعه پیدا می‌کند. او تصریح کرد: وقتی از اعتبار صحبت می‌شود، گفته می‌شود که میزان شیوع آن بیشتر از ۱۰ درصد است و مصرف دخانیات هم بالای ۲۰ درصد است اما آمار و ارقام متفاوت بیان می‌شود.

دانش‌آموخته دانشگاه تهران بیان داشت: عوارض مصرف دخانیات می‌تواند تهدید سلامت زندگی انسان را به همراه داشته باشد و می‌تواند مهمترین قاتل باشد که شیوع بالایی

دومین وینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با موضوع «دخانیات و سلامت جامعه» به هم «دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان» اداره کل روابط عمومی دانشگاه تهران و با حضور دکتر فاطمه نصرتی، رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان، دکتر رضا رستمی، استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران، دکتر حسن محسنی دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی و مدیر کل امور حقوقی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران و دکتر کرم حبیب‌پور، استادیار دانشگاه خوارزمی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران برگزار شد.

آنچه در ادامه می‌خوانید، گزارش این سخنرانی‌ها است که توسط پریسا رجیبی، داشجو کارشناسی علوم ارتباطات اجتماعی، تهیه و تنظیم شده است

دکتر رضا رستمی، دانش‌آموخته دانشگاه علوم پزشکی تهران در مقطع پزشکی عمومی (۱۳۷۵) بوده و در حال حاضر استاد دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی و صاحب امتیاز مرکز درمان اعتیاد آتیه و بنیاد اولین مرکز جامع اعصاب و روان با روش‌های درمانی جدید و سردبیر نشریه پژوهش‌های کاربردی روان‌شناختی و رئیس پژوهشکده فناوری‌های همگرا می‌باشد. وی سابقه ریاست مرکز درمان و بهداشت دانشگاه تهران را نیز در کارنامه خود دارد.

● دکتر رضا رستمی:

معتاد برای مصرف از ارزش‌های خود می‌گذرد

مصرف دخانیات مهمترین قاتل انسان است

استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی گفت: عوارض مصرف دخانیات می‌تواند تهدید سلامت زندگی انسان را به همراه داشته باشد و مهمترین قاتل است که شیوع بالایی دارد.

دکتر رضا رستمی استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران در دومین وینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه

تا افراد بدون خواسته خود در معرض آسیب‌ها قرار نگیرند. باید یک چشم‌انداز تعریف کنیم و مدام مورد بررسی قرار بگیرد که اینها لازمه موفقیت یک طرحی است که در دانشگاه تهران آغاز شده است.

دکتر حسن محسنی، دانش‌آموخته دانشگاه تهران در مقاطع کارشناسی (۱۳۸۲)، ارشد (۱۳۸۴) و دکتری (۱۳۸۸) بوده و در حال حاضر دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی و مدیر کل امور حقوقی و عضو کمیته بازنگری و تدوین آئین‌نامه استخدامی کارمندان دانشگاه تهران می‌باشد.

● دکتر حسن محسنی:

هیچ قانونی برای کاهش تولید سیگار وجود ندارد هیچ چیزی برای جایگزین سیگار نداریم

دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی گفت: هیچ قانونی برای کاهش تولید سیگار و عرضه آن وجود ندارد، زیرا یک کالا است و تابع قوانین عرضه و تقاضای خودش است. دکتر حسن محسنی دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی، مدیر کل امور حقوقی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران در دومین وینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با موضوع «دخانیات و سلامت جامعه» به جنبه‌های حقوقی دخانیات اشاره کرد و گفت: سلامت جامعه با توجه به مسئله دخانیات در دانشگاه تضمین می‌شود، یکی از راه‌های تامین و تضمین سلامتی در جامعه ترویج دانشگاه بدون دخانیات است. او با بیان اینکه دو نگاه شخصی و اجتماعی به دخانیات مجاز داریم، افزود: ما امروزه نگاه اجتماعی به دخانیات داریم در حالیکه در گذشته نه چندان دور، چنین نگاهی به دخانیات وجود نداشته است، پس یک مبارزه بین قدمت تاریخی دخانیات مجاز و یک مبارزه تبیین مفهوم اجتماعی مصرف دخانیات داریم که فکر می‌کنم در هر دو حوزه ضعیف هستیم.

محسنی ادامه داد: هم توان و توشه کافی برای مقابله پیشینه فردی و شخصی استفاده از دخانیات نداریم، ابزارهای لازم را به درستی نداریم و هم برای تبیین مفهوم اجتماعی، استدلال‌های قانع‌کننده و فراگیری نداریم. پس در میانه یک چالش اقتاعی و استدلالی قرار گرفته‌ایم که زور

بحث اجتماعی به زور بحث فردی نمی‌رسد و تهدیدهای اجتماعی و پزشکی، شخصی و قابل چشم‌پوشی است. دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی با اشاره به اینکه فردی که سیگار می‌کشد هیچ عارضه فوری برای آن پیش نمی‌آید، مگر اینکه بیمار باشد، گفت: سم موجود در دخانیات، سم شیرینی است که در طول زمان خودش را نشان می‌دهد، یک شخص می‌تواند از ۱۵ تا ۶۰ سالی سیگار بکشد و لذت ببرد و پس از این سن عارضه ناشی از مصرف خودش را نشان دهد.

محسنی تصریح کرد: در ظاهر استانداردهای تولید سیگار برای کاهش ضرر آن است و همه شرکت‌های تولید سیگار از آن استقبال می‌کنند؛ اما هیچ قانونی برای کاهش تولید سیگار و عرضه آن وجود ندارد، زیرا یک کالا است و تابع قوانین عرضه و تقاضای خودش است.

او با بیان اینکه هیچ وقت زور ما به شرکت دخانیات از هر جهت نمی‌رسد، گفت: موضوع بعدی که مانع مبارزه سلامت‌محور با دخانیات است، مسئله رفتاری محسوب می‌شود. سیگار یک رفتار اجتماعی است اما چه چیزی جایگزین آن داریم؟ پس سیگار یک توانایی، ژست، هنر، استایل و رفتار مطلوب است که هیچ چیزی جایگزین آن نداریم.

مدیر کل امور حقوقی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران بیان داشت: کدام هنر به ورزش یا علم اختصاص داده شده است؟ اما سینما خدمت و کمک بزرگی در طول ۶۰ سال گذشته به ترویج سیگار کرد. چه چیز است که قدرت سینما داشته باشد اما بتواند برای ترویج رفتارهای ضد دخانیات مفید باشد؟ هیچ

دکتر حسن محسنی:

یک مبارزه بین قدمت تاریخی
دخانیات مجاز و یک مبارزه
تبیین مفهوم اجتماعی مصرف
دخانیات داریم که فکر می‌کنم
در هر دو حوزه ضعیف هستیم

محسنی عنوان کرد: مسئله قانون هم همینطور است و یک واکنش اجتماعی محسوب می‌شود؛ قانونی که با عوامل اصلی ذکر شده بخواهد مبارزه کند، قانون بدی است که در برابر آن مقاومت می‌شود. در اسلام هر چیزی که باعث ضرر به خود و دیگری شود، منع شده است. هیچ حکم و فتوایی در مورد حرمت دخانیات مجاز نیامده است. که این موضوع مبنای قانون است. مبنای

دکتر کرم حبیب‌پور کتابی دانش‌آموخته دانشگاه تهران در مقاطع کارشناسی (۱۳۷۹)، ارشد (۱۳۸۱) و دکتری (۱۳۹۰) بوده و در حال حاضر استادیار گروه آموزشی جامعه‌شناسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه خوارزمی می‌باشد.

● دکتر کرم حبیب‌پور:

صنعت سیگار در ایران یک مافیاست در راستای دانشگاه بدون دخانیات باید شهر بدون دخانیات رقم بخورد

استادیار دانشگاه خوارزمی گفت: صنعتی که خود حامی مصرف‌کننده است چگونه می‌خواهد شهر بدون دخانیات را رقم بزند؟

دکتر حبیب‌پور، استادیار دانشگاه خوارزمی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران در دومین وینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با موضوع «دخانیات و سلامت جامعه»، گفت: پروژه دانشگاه بدون دخانیات نباید مقطعی و سطحی باشد. وقتی صحبت از مصرف می‌شود یعنی یک امر اجتماعی و فرهنگی است.

او افزود: صرفاً یک تذکر برای نکشیدن سیگار که پشتوانه قانونی نداشته باشد، کاری از پیش نمی‌برد، البته زیاد هم موافق با مراحل قانونی نیستم و برخی از حوزه‌ها به لحاظ فرهنگی حتی به صورت دموکراتیک نیز جواب می‌دهد. دانش‌آموخته دانشگاه تهران تأکید کرد: صنعت سیگار در

اجتماعی آن هم این است که این رفتار، رفتار خویست و به اقتصاد کشور کمک می‌کند.

او ادامه داد: چرا در پاکت ۲۰ سیگار می‌گذارند؟ همین تعداد عامل ترویج است و چرا نباید ۲ سیگار در آن باشد؟ چرا یک طرف پاکت سیگار باز می‌شود؟ چون متوجه نشوی چند سیگار کشیده‌ای. با این وجود چگونه می‌خواهیم با آن مبارزه کنیم؟

دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی تأکید کرد: من مبارزه فرهنگی را قوی‌تر از مبارزه بهداشتی و قانونی می‌دانم. به فردی سیگار رایگان دهی زودتر ترک می‌کند تا فردی که سیگار می‌خرد، وقتی می‌خرد یک توانایی فروش در خود می‌بیند که فکر می‌کند بزرگ شده است. در دانشگاه معتقدم باید مبارزه فرهنگی باشد و رفتار خوب ترویج شود. تقریباً همه دانشجویان من که به آنها تذکر داده‌ام به من گفته‌اند که خداروشکر یکی من را دید!

محسنی گفت: عرصه، عرصه دشواری است اما نشد ندارد! پس باید دانشگاه را سالم کنیم؛ اجازه استعمال دخانیات در محیط دانشگاه ندهیم و برخورد کنیم که اگر تذکر جواب نداد از طریق قانون ورود کنیم. در مورد محیط، خودمان تصمیم می‌گیریم پس کار ما کمی شخصی است. وقتی مشارکت در ترویج نگاه اجتماعی نداشته باشیم، نتیجه اش همین می‌شود و «به من چه مربوط است» تبدیل به «به تو چه مربوط است» می‌شود.

او افزود: جلسه‌ای برگزار شود تا دانشجویان حرف بزنند؛ در عرصه‌ای دشوار قرار داریم و تنها نباید به جمله «برای سلامتی خطر دارد» کفایت کرد.

ایران یک مافیاست، صنعتی که خود حامی مصرف کننده است چگونه می‌خواهد شهر بدون دخانیات را رقم بزند؟ حبیب‌پور بیان داشت: مصرف دخانیات چند الگو را در ایران تجربه می‌کند؛ اولین الگو جوان شدن مصرف دخانیات است، دومین الگو، مصرف دخانیات قلیانی شده است، سومین الگو جنسیتی شدن مصرف دخانیات است که الان مصرف سیگار و قلیان دخترانه شده است، چهارمین الگو، مصرف دخانیات در ایران خانوادگی می‌شود، پنجمین الگو، مصرف دخانیات غیرطبقاتی می‌شود و همه طبقات مصرف می‌کنند.

مصرف دخانیات در ایران تبدیل به کالا شده است وقتی چیزی که سود دارد و تبدیل به کالا می‌شود، پاکسازی آن از جامعه خیلی سخت می‌شود. در تعبیر دخانیات در ایران، نمی‌توان دانشگاه را از جامعه جدا کرد. دانشگاه از یک فضای فیزیکیال بیرون می‌آید که ترقی بالایی است که به سمت نهاد اجتماعی و فرهنگی می‌رود.

عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی ادامه داد: آسیب‌های اجتماعی در دانشگاه بالاخص در خوابگاه از جنس رابطه‌های دوستی است. طبق پژوهشی که راجع به خوابگاه دختران کرده‌ام، مصرف سیگار نزدیک به سه درصد است که این آمار حدودی است و در قلیان هم نزدیک به پنج درصد می‌باشد. زیرا به قلیان یک تعریف سرگرم گونه داده‌ایم که تاثیر در گسترش آن داشته است.

حبیب‌پور خاطر نشان کرد: طبق سؤالاتی که از این سه درصد دانشجویان پرسیده‌ام، گفتند که قبلاً و پیش از دانشگاه سیگار می‌کشیده‌اند، در این راستا دو رویکرد وجود دارد؛ عده‌ای معتقدند که هر فردی به دانشگاه وارد شود دچار آسیب می‌شود و عده‌ای معتقدند که دانشگاه صحنه بروز آسیب‌هاست.

او عنوان کرد: طبق پژوهش‌های انجام شده گفته می‌شود که مصرف سیگار پسران در دانشگاه، افزایش پیدا می‌کند و در دختران زمینه آن فرق می‌کند، این موضوع نشان می‌دهد که سیگار در مصرف دخانیات دانشجویان بخشی نه همه آن تحلیل‌هاست.

استادیار دانشگاه خوارزمی اظهار داشت: طبق پژوهش‌هایم، مصرف سیگار، قلیان و مشروبات الکلی در بین دانشجویان دختر خوابگاهی عمدتاً به زمان قبل از ورود به دانشگاه بر می‌گردد اما مصرف دخانیات به بعد از ورود به دانشگاه بر می‌گردد.

دکتر کرم حبیب‌پور:
برخورد فرهنگی باید توأم با
دموکراتیک باشد، دانشگاه
بدون دخانیات یک برنامه،
اهداف مشخص، پایش و
تقسیم بندی می‌خواهد

حبیب‌پور با اشاره به اینکه مصرف دخانیات در تحلیلات جامعه‌شناختی یک تحلیل ساختاری است و دیگری هم تحلیلات خرد است. اعتقاد دارم هر دو تحلیل صادق است، مصرف دخانیات یک کنش فردی است ولی دلیل آن ساختاری می‌باشد. مصرف دخانیات با حوزه‌های کلان ارتباط دارد و مصرف‌کنندگان برای کاهش همین فشارهای ساختاری دست به مصرف می‌زنند و همین ساختارها باعث هم‌نوایی مصرف‌کننده می‌شود.

او تاکید کرد: پیوند سازمانی دانشگاه با بیرون بسیار مهم است، برخورد فرهنگی باید توأم با دموکراتیک باشد، دانشگاه بدون دخانیات یک برنامه، اهداف مشخص، پایش و تقسیم‌بندی می‌خواهد.

حبیب‌پور تصریح کرد: پیوند سازمانی دانشگاه با بیرون بسیار مهم است، برخورد فرهنگی باید توأم با دموکراتیک باشد، دانشگاه بدون دخانیات یک برنامه، اهداف مشخص، پایش و تقسیم بندی می‌خواهد.

او افزود: کنترل دخانیات در دانشگاه یک امر بین‌رشته‌ای است و مختص به یک دانشگاه نیست. دانشگاه بدون دخانیات نباید شعاری و یک نمایش باشد و باید در راستای آن شهر بدون دخانیات هم رقم بخورد.

سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان - ۳

که توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات را دانشگاه پیگیری می‌کرد، موضوع توسعه و راه‌اندازی دوره‌های الکترونیکی را نیز پیگیری می‌کرد، پس سابقه رسمی دو دهه را در دانشگاه تهران داریم.

او افزود: در آن زمان که این موضوع مورد پیگیری قرار می‌گرفت، موافقان و مخالفانی مثل همین الان داشته است. در اوایل دهه ۸۰ جلسات و برنامه‌های متعددی در دانشگاه به بحث توسعه و ایجاد دوره‌های الکترونیکی گذشت و البته این موضوع از همان ابتدا نیز موافقان و البته مخالفان بسیار جدی نیز داشت.

حسینی ادامه داد: در آن زمان به‌عنوان یک راهبر و اقدام از طرف دانشگاه مورد توجه قرار گرفت، مجوزی که در دانشگاه تهران در سال ۸۴ از شورای گسترش آموزش عالی اخذ شده؛ به دانشگاه تهران اجازه داده شد تا در تمامی رشته‌های دایر خود بتواند آموزش الکترونیکی را هم اجرا کند که مجوز و مصوبه بسیار مهمی برای دانشگاه تهران در آن مقطع زمانی بود. در آن زمان دانشگاه تهران مرکز آموزش الکترونیکی را در اواسط دهه ۸۰ دایر کرد.

استاد دانشکده دامپزشکی تصریح کرد: این اقدام دو پیام مهم داشت که یک پیام مربوط به بدنه و درون دانشگاه است، از این جهت که بدنه دانشگاه تهران و اعضای هیئت علمی یک رویکرد و برنامه‌ای در آموزش الکترونیکی ببینند و مورد توجه قرار دهند و این برنامه راهبردی دانشگاه در دستور کار بدنه دانشگاه تهران به‌خصوص اعضای هیئت علمی قرار بگیرد.

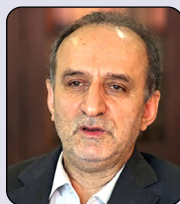
حسینی افزود: پیام دوم که بسیار مهم و اثرگذار بوده؛ دانشگاه تهران به‌عنوان نماد و الگو مطرح است، وقتی در آن مقطع چنین تصمیمی گرفته شد، در واقع به کل کشور ابلاغ شده و دانشگاه‌های دیگر کشور هم به عرصه آموزش الکترونیکی ورود پیدا کرده‌اند.

او گفت: در عمل ما در اجرای آموزش الکترونیکی به نظر می‌رسد یک درک صحیح و یک راهبرد دقیقی نداشتیم و این موضوع باعث شد تا در اجرا و عمل، انتظاری که بانیان آن هدف داشتند طی سال‌های بعد، تماماً محقق نشود.

دانش‌آموخته دانشگاه تهران عنوان کرد: به نظر می‌رسد در کل بدنه آموزش عالی هم این موضوع مطرح بوده است. به‌عنوان مثال با اشاره به نظام‌نامه آموزش الکترونیکی در وزارت علوم که اواخر دهه ۸۰ تصویب شده، در آنجا

سومین و بینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با حضور دکتر فاطمه نصرتی، رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان و سخنرانی دکتر سیدحسین حسینی، استاد دانشکده دامپزشکی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران و دکتر فاطمه نارنجی‌ثانی، استادیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران به‌صورت مجازی برگزار شد.

آنچه در ادامه می‌خوانید، گزارش این سخنرانی هاست که توسط پریسا رجبی، دانشجوی کارشناسی علوم ارتباطات اجتماعی، تهیه و تنظیم شده است.

دکتر سیدحسین حسینی دانش‌آموخته دانشگاه تهران در مقاطع دکتری عمومی (۱۳۶۶) و دکتری انگل‌شناسی (۱۳۷۴) بوده و در حال حاضر استاد تمام دانشکده دامپزشکی و

رئیس کمیته برنامه‌ریزی و نظارت بر طرح افزایش توانمندی‌ها و شایستگی‌های حرفه‌ای اعضای هیئت علمی و مدیران، عضو شورای پردیس البرز و عضو کمیته نظارت بر سفرهای خارجی کارکنان دانشگاه تهران می‌باشد.

وی سابقه مدیریت دفتر برنامه‌ریزی و توسعه آموزش عالی وزارت عتف و نیز معاونت آموزشی دانشگاه تهران را نیز در کارنامه خود دارد.

● دکتر سیدحسین حسینی:

فضای آموزش متناسب با توسعه فناوری دیجیتال رشد نکرده است

دکتر سید حسین حسینی استاد دانشکده دامپزشکی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران در سومین و بینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با موضوع «یادگیری الکترونیکی: چالش‌ها و فرصت‌ها» با اشاره به سابقه رسمی دانشگاه تهران و راهی که دانشگاه در ورود به عرصه آموزش الکترونیکی طی کرده است، توضیحاتی را ارائه داد و گفت: دانشگاه تهران از اواخر دهه ۷۰ یا اوایل دهه ۸۰ جدی‌تر وارد عرصه آموزش الکترونیکی شده، یعنی همزمان با اوایل دهه ۸۰

هم رویکرد بیشتر به سمت پذیرش دانشجو در برخی رشته‌ها و نگاه درآمذایی از منظر آموزش الکترونیکی و ارائه این گونه آموزش‌ها مطرح بوده است.

حسینی بیان داشت: اگر چه در همان نظام نامه آموزش الکترونیکی به دانشگاه‌ها اجازه داده شده به غیر از دروس عمومی، می‌توانند ۱۰ درصد از آموزش‌های جاری خود را به صورت الکترونیکی ارائه دهند. این ظرفیت درون دانشگاه‌ها خیلی خوب استفاده نشده است، با اینکه شرایطی در نظام نامه آموزشی داشتیم اما دانشگاه‌ها از این فرصت به نحو مناسبی استفاده نکردند.

او ادامه داد: به‌عنوان مثال در دانشگاه تهران در سال ۹۵ می‌خواستیم این ۱۰ درصد ارائه آموزش الکترونیکی را به ۲۰ درصد افزایش دهیم، که شورای آموزشی دانشگاه زیاد موافق نبود و بدنه دانشگاه نیز همراه این بحث بوده، که آنچه بیان شد پیش از بروز کووید ۱۹ بوده است.

دانش آموخته دانشگاه تهران تصریح کرد: موضوع کووید ۱۹ که در دی ماه ۹۸ توسط سازمان بهداشت جهانی اعلام عمومی شده و در بهمن ماه به‌عنوان هشدار بهداشتی جهانی مطرح شده و در اوایل اسفند به‌عنوان همه‌گیری جهانی یا پاندمی اعلام شده، همه کشورها از جمله ایران در معرض شرایط جدیدی قرار گرفتند که در برابر آن نیازمند تصمیمات دقیقی بودیم که خوشبختانه دانشگاه تهران از این منظر تصمیمات خوبی اتخاذ کرد و اوایل اسفند دانشگاه اعلام کرد که آموزش تعطیل نمی‌شود و با توجه به زیرساخت‌های موجود در دهه ۸۰، اگر چه نمی‌توانست پوشش دهنده ۸ هزار عنوان درسی دانشگاه باشد اما به نسبت شرایط، شرایط خوبی در دانشگاه تهران داشتیم و توانستیم با شکل جدید، آموزش الکترونیک را پیش ببریم.

حسینی گفت: کووید ۱۹ انبوهی از تغییرات تحمیلی و محدودیت‌ها در کنارش تحولات زیادی را در ساختارهای مختلف اعم از اجتماعی، آموزشی و اقتصادی در همه کشورها از جمله ایران اعلام کرده که برخی از آنها ممکن است به صورت موقتی و برخی هم دائمی باشد. به تعبیر یکی از منابع، هنوز هم در بحث کووید ۱۹ در قلمرو ناشناخته‌ها هستیم که موضوعات مهمی در این مقوله در پیش رو داریم.

او افزود: پیش از بروز پاندمی کرونا، مشخص بود فناوری اطلاعات و فضای دیجیتال با گذشت زمان و به تدریج، جهت‌گیری‌ها، اهداف و ساختار نظام آموزشی، فرایندهای یادگیری و یاد دهی، نقش استاد

و دانشجو را می‌تواند تغییر دهد و تغییرات و تاثیرات گسترده‌ای را می‌تواند در این مقوله‌ها داشته باشد. اما قبل از بروز پاندمی کرونا این تاثیر در حوزه آموزش متناسب با رشد و توسعه فناوری اطلاعات نبوده یعنی تدریجی تحولات اتفاق افتاده و جریان آموزشی سنت‌گرا همیشه مورد نقد قرار می‌گرفته است. قبل از کرونا حدوداً سال ۹۶، کلیبی پخش شده بود که نشان‌دهنده تحولات فضای دیجیتالی و فناوری اطلاعات چگونه روزافزون خود را نشان می‌دهد، اما روند آموزشی علیرغم این تحولات زیاد در دنیای دیجیتال، همچنان کند بوده، بنابراین دنیا و فضای آموزش متناسب با توسعه فناوری دیجیتال رشد نکرده است.

دکتر حسینی:
در آموزش الکترونیکی،
مهارت‌های آموزشی کاهش
پیدا می‌کند و ارزش‌های
فناورانه نسبت به ارزش‌های
استاد و شاگرد پیشی می‌گیرد
و کاهش تأثیر رابطه استاد و
دانشجو را خواهیم داشت

استاد دانشکده دامپزشکی بیان کرد: پدیده کووید باعث شد تا به صورت الزامی در کوتاه‌مدت راهی که سالها به تدریج طی می‌کردیم، با یک فشار ناخواسته همه وارد چنین فضایی شویم. در همه دنیا در این مدتی که گذشت آموزش به صورت الکترونیک ارائه شد و در مقوله چالش‌ها و فرصت‌های آموزش الکترونیکی بحث‌های زیادی مطرح شده و همچنین مقالات زیادی منتشر شده است.

حسینی اظهار داشت: آسیب‌شناسی وضع موجود و انتظاراتی که از آموزش الکترونیکی داریم، بررسی دقیق این فرصت‌ها و چالش‌ها، شناخت دقیق ویژگی‌های آموزش الکترونیکی و فرهنگ آموزش الکترونیکی حائز اهمیت است.

او خاطر نشان کرد: به‌عنوان نمونه در این مدت به موضوعات متعددی برخورد می‌کردیم که می‌گوییم آموزش در هر زمان. مثلاً استادی داشتیم که ساعت کلاسش را یک نیمه شب تمام می‌کرد که برای آموزش الکترونیک نیاز به یک فرهنگ جدیدی داریم. این آسیب‌شناسی وضع موجود، شرایطی فراهم می‌کند تا

مکان، شرایط مطلوبی را ایجاد کرده است. ایجاد دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان قدم بسیار اساسی و مهم در دانشگاه است و باعث شده که این دفتر نقطه اتصال با دانش‌آموختگان ما باشد و برنامه‌های آموزشی را برای دانش‌آموختگان فراهم کند. در این راستا تنوع آموزشی هم بسیار مهم است.

در ادامه دکتر حسینی در پاسخ به سؤالات یکی از شرکت‌کنندگان در وبینار در خصوص ارتقای وضعیت آموزش الکترونیکی و آموزش اساتید در این فضای آموزشی، گفت: دانشگاه تهران دو هزار و ۱۰۰ نفر هیئت علمی دارد که بخشی از این جمعیت قبل از بروز کرونا خیلی با اصول اولیه فضای فناوری اطلاعات درگیر نکرده بودند و آشنا نبودند، ولی الان فضایی ایجاد شده و الزامی محسوب می‌شود که به همه ارکان دانشگاهی تحمیل شده و باید همه برای این موضوع برنامه‌ریزی کنیم.

در این راستا دانشگاه برنامه‌های متنوعی داشته و دارد؛ علیرغم برنامه‌هایی که تاکنون داشتیم، هنوز متناسب با شرایط روز نیستیم و در مجموع هنوز مشکلات جدی در این ارتباط داریم که ضرورت دارد تمهیدات بیشتری اندیشیده شود.

مجموعه تمهیداتی در طول این مدت اندیشیده شد، دوره‌های آموزش متعدد و کلاس‌های آموزشی متعددی برگزار شد اما همچنان مشکلات بسیاری در این شرایط است.

انتظارات ما از آموزش الکترونیک این است که هنوز با رسیدن به یک شرایط مطلوب فاصله دارد و باید این فاصله روزبه‌روز کمتر شود.

آگاهانه و هدفمند از فرصت ایجاد شده برای اهداف آموزشی و توسعه آن بیشتر استفاده کنیم.

حسینی در ادامه گفت: فضای مجازی دارای اکولوژی یا زیست‌بوم خودش است که با توسعه روزافزون خود، اندیشه و فرهنگ آمیخته با خود را منتشر می‌کند، علی‌رغم ضعف‌هایی که ما در این موضوع آموزش الکترونیک در بحث چالش و فرصت‌ها داریم، این حد از استقبال همه ارکان جامعه از استادان، معلمان، مدیران، والدین، دانش‌آموزان و دانشجویان همه از آموزش الکترونیکی نشان می‌دهد که آموزش مجازی امروز به مثابه یک الزام در پهنه و صحنه آموزش مطرح است یک الزام اجتناب‌ناپذیر؛ به همین دلیل نیاز به رصد مرتب این وضعیت و آسیب‌شناسی آن داریم و موضوع مهمی است که نباید دچار افراط و تفریط شویم.

او افزود: یکی از دغدغه‌های مهم دانشگاه، چگونگی ارتباط و تداوم برنامه‌های آموزشی برای دانش‌آموختگان خودش بوده است. یک سرمایه بزرگی داریم، یک ثروت بی‌نهایت در دانشگاه که شامل دانش‌آموختگان با جمعیت ۲۵۰ هزار نفر است که متأسفانه یک غفلت تاریخی داشته‌ایم، اگر چه برنامه‌هایی اجرا می‌شده اما برای این جمعیت عظیم نیاز به برنامه‌ریزی برای استمرار آموزش داریم.

حسینی عنوان داشت: در جامعه کنونی یادگیری در طول زندگی به‌عنوان یک اصل مهم و راهبرد اساسی مطرح است. فرصتی که عصر اطلاعات و دیجیتال در امر آموزش فراهم کرده، فرصت بسیار مغتنمی است. امروز شرایط بسیار خوبی داریم، با توجه به شعار آموزش مجازی مبنی بر آموزش در هر زمان و

در ترم اول و دوم ۸۵۰۰ عنوان درس در دانشگاه ارائه می‌شود و هنوز مشکلاتی داریم که این موضوع باید جز بحث‌های برنامه‌ریزان دانشگاه تهران باشد.

دکتر حسینی در پاسخ به سؤالات یکی دیگر از شرکت‌کنندگان در بخش پایانی این وبینار، ادامه داد:

در ورود به عرصه آموزش الکترونیکی باید مرتب وضعیت رصد شود، اگر بی‌گدار در این عرصه وارد شویم چالش‌هایی به همراه خواهد داشت. باید به گونه‌ای عمل کنیم که دچار افراط و تفریط نشویم.

در راستای سؤالی که پرسیده شد، ادعاهایی در این زمینه وجود دارد؛ مثلاً در آموزش الکترونیکی، مهارت‌های آموزشی کاهش پیدا می‌کند و ارزش‌های فناورانه نسبت به ارزش‌های استاد و شاگرد پیشی می‌گیرد و کاهش تأثیر رابطه استاد و دانشجو را خواهیم داشت، مثلاً نقش معلم صرفاً تسهیل‌کننده در آموزش باید باشد که یک ادعایی است که تا این حد کاهش پیدا می‌کند. یعنی قالبی شدن بیش از حد تعلیم و تربیت؛ آموزش را در قالب‌های خاص می‌بریم که تعلیم و تربیت به معنای واقعی خود شکل پیدا نمی‌کند. این مسائل، موضوعات مهمی است که نشان می‌دهد وارد یک دنیای عظیمی شده‌ایم.

دکتر فاطمه نارنجی‌ثانی دانش‌آموخته دانشگاه تهران در مقاطع کارشناسی ارشد (۱۳۸۷) و دکتری (۱۳۹۳) بوده و در حال حاضر استادیار دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی و رئیس دفتر نظارت آموزشی اداره کل برنامه‌ریزی و نظارت آموزشی و مشاور رئیس در امور بین‌الملل دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی و عضو شورای سیاست‌گذاری آموزش‌های الکترونیکی دانشگاه تهران می‌باشد.

● دکتر نارنجی‌ثانی:

هوش مصنوعی به کمک یادگیری الکترونیکی آمده است

دکتر فاطمه نارنجی‌ثانی، استادیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران در سومین وبینار از سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران با موضوع «یادگیری الکترونیکی: چالش‌ها

و فرصت‌ها» مطرح کرد: شاید اثربخش‌ترین روش فرایند یاددهی_ یادگیری داستان‌سرایی است زیرا می‌تواند برای همیشه در ذهن ما حک شود.

او افزود: پیرو صحبت‌های دکتر حسینی، در ۲۹ هزار و ۵۰۰ سال پیش عصر کشاورزی را داشتیم، ۵۰۰ سال پیش وارد عصر صنعتی و ۲۵ سال پیش وارد عرصه اطلاعات شدیم و هم اکنون در عصر مجازی هستیم که این موضوع توسط یک ایرانی، پروفیسور علی اکبر جلالی، در سطح بین‌المللی مطرح شده است.

استادیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی تصریح کرد: در این فناوری، همه چیز تغییر کرده و آی تی بر روی همه ابعاد از جمله اقتصاد، مسائل دولتی، فرهنگی و سیاسی تأثیر گذاشته است. اما بیشترین تأثیر را بر فضای کسب و کار و آموزش گذاشته است.

نارنجی ثانی بیان داشت: ۶۲ درصد تصمیم خرید از برندهای تجاری یا انتخاب خدمات در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی شکل می‌گیرد. در سال ۲۰۲۰، ۴۸ درصد سازمان‌ها در دنیا قبل از کووید ۱۹ ایلرینگ سازمانی خود را داشتند، در سال ۲۰۲۰ درآمد اپ‌ها از تبلت‌های سازمانی بیشتر از گوشی‌های هوشمند بوده است. این اعداد بسیار عجیب و غریب است.

او افزود: هر روز ۲۰۰ میلیون گیگابایت داده تولید می‌شود که این مقدار ماه بعد دو برابر می‌شود، یک ثروت عظیم از داده‌های یادگیری. اما ما چه برنامه‌ای داریم که بر روی آن سرمایه‌گذاری کنیم؟

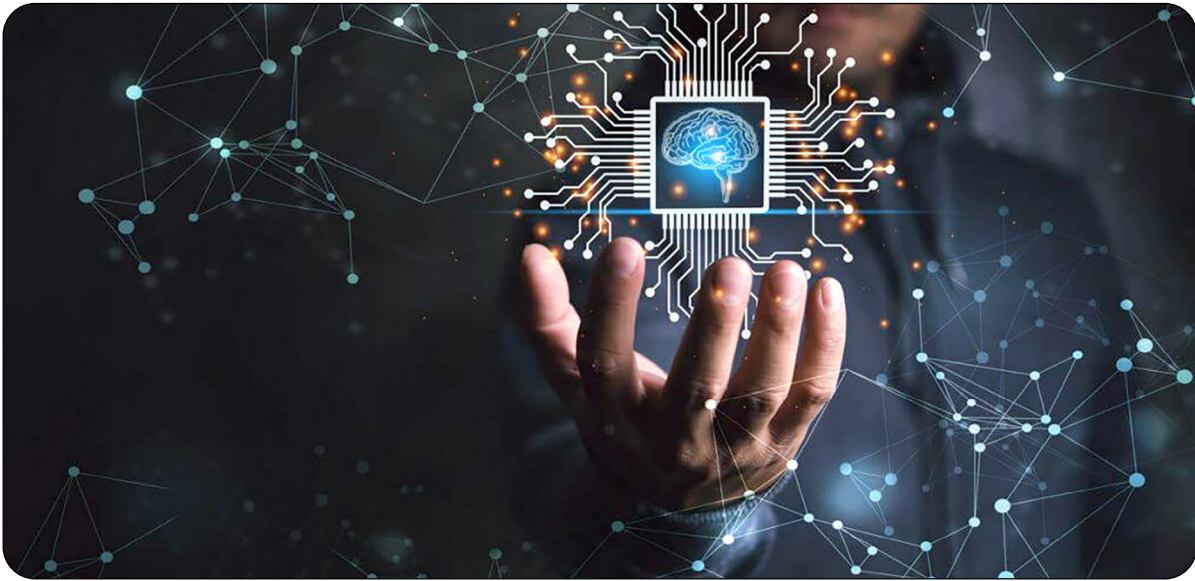
حقایق در دنیای امروز، تغییر فضای یادگیری

مغز انسان بسیار پیچیده است، ارتباط بین چشم و مغز بسیار سریع اتفاق می‌افتد و مغز در هر ثانیه ۸,۹۶ مگابیت بر ثانیه اطلاعات از چشم می‌گیرد؛ اما با خواندن ۱۲۰ کلمه این مقدار به ۸۱,۶ بیت در ثانیه می‌رسد، یعنی یادگیری که از طریق مشاهده اتفاق می‌افتد، یک میلیون برابر بیشتر از یادگیری می‌باشد که از طریق خواندن است.

نسل یادگیرنده‌ها عوض شده و الان نسل زد (Gen Z) وارد دانشگاه‌ها شده‌اند، نسلی که برند دانشگاه برای آنها اهمیتی ندارد و لذت و تجربه یادگیری برای آنها مهم است، نسلی که به سرعت تغییر نگرش و رفتار می‌دهد و با یک تجربه ناخوشایند سریع انتخاب خود را تغییر می‌دهند و سراغ گزینه جدید می‌روند. این نسل بر خلاف دیگر نسل‌ها، دیجیتال به دنیا آمده‌اند و مسلماً نحوه و مدل یادگیری آن‌ها نیز فرق می‌کند.

۵۱ درصد یادگیری از طریق یادگیری از طریق عمل (doing)، ۳۸ درصد از طریق مشاهده و ۱۲ درصد از طریق شنیدن در کلاس درس و سخنرانی است. به عبارتی ما بیشتر یادگیری‌هایمان از طریق **doing** است، چگونه این نوع یادگیری را در بستر الکترونیکی بیاوریم؟

که خودش یک چالش است که باید به آن فکر کنیم. چرا گفته می‌شود که ایلرنینگ ممکن است، موفق نباشد؟ زیرا عیناً سبک سخنرانی خود را وارد بستر الکترونیک کرده‌ایم، بدون توجه به اینکه از طریق مشاهده و عمل بیشتر یاد می‌گیریم و میزان یادگیری ما افزایش پیدا می‌کند.

ایلرنینگ از سال ۱۹۸۰ در دنیا مطرح شد، یعنی فضایی را در بستر الکترونیکی بیاوریم و همزمان ناهمزمان ارائه خدمت به دانشجو دهیم. این یادگیری الکترونیکی خیلی در سال‌های اخیر رشد پیدا کرد. آماری در مرکز آمار آموزش و بانک جهانی منتشر شده که دلیل این رشد سریع چه چیزی بوده است؟

انعطاف‌پذیری، کاهش هزینه‌ها، بازگشت سرمایه به‌عنوان یک دلیل اصلی و تجربه دانشجو در این دوره برخی از این مزیت‌ها محسوب می‌شود.

طبق نظر سنجی بانک جهانی در سال ۲۰۱۹؛ ۴۶ درصد هیئت علمی گفته‌اند که ایلرنینگ را دوست دارند، چون باعث افزایش اعتبار خود و تجربه آنها می‌شود. انتظار می‌رود تا سال ۲۰۲۶ سرمایه‌گذاری در صنعت ایلرنینگ از مرز ۳۷۰ میلیارد دلار عبور کند. چرا این اتفاق می‌افتد؟

قبل از کوید ۱۹، یونسکو در سال ۲۰۲۰ بیانیه‌ای صادر کرد: پیش‌بینی می‌شود تعداد دانشجویان در بستر آموزش الکترونیکی از ۹۴ میلیون نفر در سال ۲۰۰۰ به ۴۱۴

میلیون نفر در سال ۲۰۲۰ برسد، یعنی آموزش الکترونیک توانسته دسترسی متقاضیان به آموزش عالی با کیفیت را فراهم کند؛ یعنی آموزش الکترونیک در ابعاد وسیع در تمام سطوح تحصیل فراهم شده است.

سازمان یونسکو تخمین می‌زند در سال ۲۰۲۵، ۱۰۰ میلیون از افراد جوان به دنبال صندلی‌هایی در دانشگاه باشند که وجود ندارد و گسترش آموزش الکترونیکی می‌تواند یک راهکاری برای دستیابی همگان به آموزش عالی مناسب باشد.

انقلاب صنعتی چهارم اتفاق افتاده است، دانشگاه به سمت فناوری نوین دیجیتال سوق داده شده است، آموزش الکترونیکی رشد پیدا می‌کند و دلایل رشد آن هم انعطاف‌پذیری است و می‌تواند فرصت‌های برابر ایجاد کند. همه اینها یک طرف ماجراست و طرف دیگر این است که در حوزه پداگوژی، مدل یاددهی-یادگیری تغییر کرده است.

چگونه می‌توانیم کاری کنیم که از این قابلیت‌های فناوری در فرایند یاددهی-یادگیری بهترین ایلرنینگ با کیفیت داشته باشیم که امروز نگوئیم ای کاش دانشگاه‌ها حضوری شود و به دانشگاه برگردیم؟

چگونه می‌توانیم در فضای الکترونیک دانشجو را درگیر کنیم و تنها سخنرانی نکنیم؟
امروز یک معلم نداریم بلکه معلم شبکه‌ای یا شبکه‌ای از معلمان داریم. نقش معلم در این فضا، هنرمند، نگهبانی است که راه را نشان می‌دهد و موزه داری که منابع ارزشمند را نگهداری می‌کنم. نقش اصلی را یادگیرنده دارد. معلم در فضای الکترونیک باید فضایی ایجاد کند

که یادگیری شخصی‌سازی، انطباقی و سفارشی اتفاق بیوفتد. باید یادگیری را به قطعات کوچکتر (یادگیری خرد) تقسیم کنیم زیرا باعث افزایش درگیر شدن می‌شود. هوش مصنوعی به کمک یادگیری الکترونیکی آمده است و می‌تواند رفتارهای فراگیران و نیازهای آموزشی را درک کند و متناسب با آن توصیه کند چه محتوایی به درد می‌خورد که بهترین نمونه آن گوگل ترنسلیت است که با اطلاعاتی که ما به آن می‌دهیم هر روز خود را به‌روز می‌کند.

موبایل لرنینگ در دنیا مطرح شده و به ابزاری برای یادگیری تبدیل شده است. موبایل صرفاً برای مکالمات و پیام نیست و از طریق آن با شبکه‌های اجتماعی مختلف و دوستان خود در ارتباط باشیم، موفقیت‌های خود را به اشتراک بگذاریم و بیشتر یاد بگیریم.

شبکه‌های اجتماعی توسعه عظیمی در صنعت آموزش ایجاد کردند و باعث شدند یادگیری اجتماعی اتفاق بیفتد. یادگیری مبتنی بر بازی؛ در هر سنی هستی، ای معلم اگر انگیزه یادگیری در یادگیرنده ایجاد کنی می‌تواند آن یادگیری را اثر بخش‌تر کند و حرکت به سمت یادگیری محسوس‌تر باشد. بازی رویکرد جدید در حوزه آموزش است و قابلیت این را دارد یک مسئله را مرحله به مرحله حل کند.

دکتر نارنجی‌ثانی:

انقلاب صنعتی چهارم اتفاق افتاده است، دانشگاه به سمت فناوری نوین دیجیتال سوق داده شده است، آموزش الکترونیکی رشد پیدا می‌کند و دلایل رشد آن هم انعطاف‌پذیری است و می‌تواند فرصت‌های برابر ایجاد کند

در این میان آرام آرام جلو می‌رفتیم که ویروس کرونا شیوع پیدا کرد و ۱۹۹ کشور جهان به آن مبتلا شدند. بر اثر ویروس کرونا، ۱۶۵ کشور جهان مدارس آن به‌طور مطلق در تمام سطوح تعطیل شد و ۸۷ درصد دانشجویان و دانش‌آموزان جهان با شیوع این ویروس از دسترسی به محیط واقعی و کلاس حضوری باز ماندند. دانشگاه تهران از این اتفاق بی‌نصیب نبود. می‌خواهم با یک واقعیت دانشگاه تهرانی آشنا کنم که اتفاق افتاده است، آقای دکتر حسینی فرمودند لیست چالش داریم، که این لیست بر

اساس پیمایش‌های انجام شده، بدست آمده است. در سال ۹۹ وقتی یک ترم از آموزش الکترونیکی گذشته بود، شرایط را بررسی کردیم که آیا دانشجو و و هیئت علمی توانسته خودش را با بستر الکترونیکی وفق دهد؟ مطمئنم همه اذعان می‌کنید که نیمسال اول و دوم ۹۹ نسبت به نیمسال دوم ۹۸، آموزش و فرایند یاد دهی - یادگیری بهتری در بستر الکترونیک داشتیم.

در این پیمایش از دو دسته دانشجو و هیئت علمی یکسری سوال پرسیده شد. در این پیمایش برای ۲ هزار هیئت علمی ایمیل ارسال شد و از این تعداد در حدود ۵۰۰ نفر پاسخ دادند. نتایج بدست آمده جالب است که اهم آن، این چنین است.

هیئت علمی که در این فرایند شرکت کرده بود؛ ۵۲ درصد گفته بودند: با شیوع ویروس کرونا اولین بار است که کلاس را الکترونیک برگزار می‌کنیم و اعلام کرده بودند که تاکنون تدریس خود را در سامانه ایلرن برگزار نکردند. عدد بالایی نبود ولی از نظر ما در معاونت آموزشی عدد بالایی بود. چرا از نرم افزارهای خودمان استفاده نمی‌شود؟ چرا ۴۷،۳۰ درصد از اساتید اعلام کردند که نرم افزارهای دیگر از ادوبی کانکت و بیگ بالوباتن بهتر است؟

۴۵،۵ درصد گفته‌اند که از محتوای مالتی مدیا از استودیو ضبط نکرده‌ایم؟ چرا این اتفاق افتاده است؟ زیرا به یک باره وارد این فضا شدیم.

۳۰ درصد گفته‌اند که طرح درس‌مان را در سامانه بارگذاری نکرده‌ایم، ۵۱ درصد گفته‌اند حضور و غیاب بر اساس میزان مشارکت انجام می‌دهیم اما بقیه گفته‌اند از طریق گزارش‌گیری یا روش‌های سنتی انجام می‌دهیم، بسیاری گفته‌اند از مزمون پایان ترم بهترین روش است در حالی که من از ارزیابی تکوینی هم در نیمسال استفاده می‌کنم، ۷۷ درصد گفته‌اند که نسبت به نیمسال دوم ۹۸، در ۹۹ از ترکیبی از روش‌ها برای ارزیابی استفاده کردم. از آنها سوال شد اگر به عقب بازگردید، می‌خواهید مجدداً از سامانه ایلرن استفاده کنید؟

۷۶ درصد گفته‌اند بله، می‌خواهیم آموزشی داشته باشیم که ترکیبی از آموزش حضوری و الکترونیکی باشد. اما هیئت علمی چالش‌هایی از جمله چالش‌های زیرساختی مطرح کرده است. دانشگاه تهران بسیار بزرگ است، به طوریکه آمار خیلی دقیقی از دانشجویان در حال تحصیل خود نداریم، برای چنین دانشگاهی که قبلاً ۹۰۰ کلاس برگزار می‌شد الان این عدد به ۹۰ هزار تا رسیده و عدد بزرگی شد. دانشگاه زمان می‌برد تا خود را با این شیوه

سه سناریو پیش رو داریم. در دوره پسا کرونا به شیوه قبلی برگردیم، وضعیت موجود را ادامه بدیم (آموزش در بستر الکترونیکی) یا آموزش چهره به چهره در ترکیب با آموزش الکترونیکی (یادگیری ترکیبی) اتفاق بیفتد؟ در میانه حسرت بازگشت به گذشته یا تمهید شرایطی برای آینده آموزش عالی هستیم.

از منظر آینده‌نگری هیچ چیزی به اندازه شیوع کرونا نتوانسته بود سرعت شکل دهی به آینده را اینقدر شتابان کند. زمان این رسیده که بر اساس شنیده‌ها و پیمایش‌هایمان، سناریوپردازی کنیم برای ادامه فرایند یادگیری- یاددهی در دانشگاه تهران.

آموزش در بستر الکترونیکی جذاب است اما پر از نقد می‌باشد، بسیاری معتقدند در این بستر شیوه دانش محض منتقل می‌شود، تاثیر تربیتی را کاهش می‌دهد، آموزش از دیرینگی برخوردار است، اگر ارتباط به یکباره به یک ارتباط غیر رودر رو تبدیل شود با مشکل روبه‌رو می‌شود اما فرایند یاددهی- یادگیری در پساکرونا به هیچ وجه به شیوه قبلی خود باز نمی‌گردد. انقلاب صنعتی چهارم از یکسو و الزام به کاربرد فناوری‌های نوین دیجیتال از سوی دیگر، کاهش مقاومت در استفاده از ایلرنینگ، شکسته شدن حباب فناوری، سرمایه‌گذاری‌های دانشگاه، انطباق‌پذیری ما و قرارگیری در معرض آسیب‌های زیست محیطی باعث شده تعاملی بین فناوری و پداگوژی اتفاق بیوفتد و ما را به سمت سناریو سوم (آموزش ترکیبی) سوق دهد.

وفق دهد و زیرساخت را فراهم کند.

اما نظر دانشجویان در این پیمایش چه بود؟ در این پیمایش حدود ۵ هزار نفر شرکت کردند. دانشجوی می‌گوید: انطباق‌پذیری من نسبت به نیمسال اول و سهولت دسترسی من بهتر شده اما همچنان معتقدم که انتقال مفاهیم در شیوه الکترونیکی کمتر از حضوری است.

دانشجو شکایت داشت که محتوای درسی متناسب با بستر الکترونیکی نیست اما این نوع آموزش باعث صرفه جویی در زمان و هزینه می‌شود، به گفته دانشجوی: آموزش و مهارت دانش مدرس‌های من در این نیمسال بیشتر شده است، ارزشیابی مستمر در این نیمسال خودش را بهتر نشان می‌دهد، در این نیمسال نسبت به نیمسال قبل دسترسی به استاد بیشتر شده و استادان بیشتر از طریق ایمیل و شبکه‌های اجتماعی در دسترس هستند.

از دانشجوی سؤال شد اگر به عقب بازگردید، می‌خواهید مجدداً از سامانه ایلرن استفاده کنید؟

۷۰ درصد گفته‌اند: بله، می‌خواهیم در کنار آموزش حضوری، آموزش الکترونیکی هم داشته باشیم به شرطی که ما را با امکانات سامانه ایلرن، نرم افزارهای کلاس آنلاین، نحوه آزمون دادن، مشارکت و تعامل و مدیریت زمان آشنا کنید و فرهنگ استفاده از آن را آموزش دهید.

جمع این نظرت را شنیدیم و گفتیم که سناریو دانشگاه تهران در دوره پساکرونا چیست؟

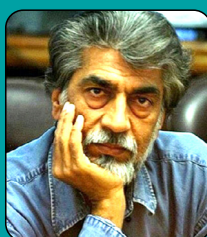
معرفی دانش‌آموختگان شاخص داخلی و بین‌المللی دانشگاه تهران

دکتر فرامرز تمنا

سید محمد حسینی بهشتی

قیصر امین‌پور

دکتر فضل‌الله رضا

دانش‌آموختگان شاخص داخلی و بین‌المللی دانشگاه تهران

اساتید دانشگاه، دانشمندان و پژوهشگران منتخب هنرمندان، نویسندگان ادبی و شاعران ممتاز؛ چهره‌های سیاسی، مسئولان و مدیران ارشد، از جمله اهداف و وظایف دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان دانشگاه تهران می‌باشد.

دانشگاه تهران مفتخر است که دانشمندان و فرهیختگان بسیاری را در حوزه‌های مختلف و در اقصی نقاط جهان پرورش داده است. شناختن و شناساندن دانش‌آموختگان شاخص دانشگاه تهران در بخش‌های مختلف علمی، فرهنگی، هنری شامل

اندیشمند برتر

دکتر فضل‌الله رضا

سال و محل تولد: ۱۲۹۳، رشت

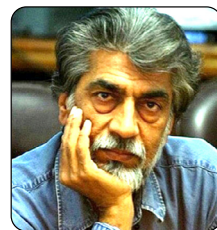
دانش‌آموخته کارشناسی مهندسی برق، ۱۳۱۷

فعالیت‌ها و افتخارات: او از نخستین دانش‌آموختگان دانشکده فنی دانشگاه تهران در ۱۳۱۷ بود. اخذ درجه دکتری برق و مخابرات از مؤسسه فنون نیویورک، مدرس دانشکده مهندسی مؤسسه فناوری ماساچوست و دانشکده مهندسی سیراکیوس، تدریس نظریه ریاضی سیستم‌ها و مدارهای الکترونیکی در دانشگاه‌ها، داشتن نقش عمده در پایه‌گذاری نظریه اطلاعات و مخابرات در دنیا، چهره ماندگار عرصه برق و مخابرات در سال ۱۳۸۱، رئیس دانشگاه تهران از ۲۹ مرداد ۱۳۴۷ تا ۲۸ تیر ۱۳۴۸.

برخی از آثار: روش مدرن تجزیه و تحلیل شبکه‌ها، مقدمه‌ای بر نظریه اطلاعات، فضاهای خطی در مهندسی، حدیث آرزومندی.

شاعر ممتاز

قیصر امین‌پور

سال و محل تولد: ۱۳۳۸، شوشتر

وفات: ۸ آبان ۱۳۸۶

دانش‌آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی، ۱۳۷۶

دکتر قیصر امین‌پور دارای دکترای زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه تهران، عضو هیئت علمی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، نویسنده، شاعر نام‌آور معاصر، پژوهشگر ادبیات و مترجم ایرانی است.

استاد امین‌پور یکی از شعرای پیشتاز انقلاب است، وی با خلق اشعاری کم‌نظیر، جایگاه خاصی را در ادب پایداری به خود اختصاص داده است. وی از جمله شاعرانی بود که در شکل‌گیری و استمرار فعالیت‌های واحد شعر حوزه هنری تا سال ۱۳۶۶ تأثیرگذار بود. این استاد فرهیخته در سال ۱۳۸۲ به عنوان عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی انتخاب شد.

از آثارگران بهای این استاد ماندگار ادبیات، می‌توان به «تنفس صبح» (نخستین کتاب منتشر شده مرحوم قیصر امین‌پور به شمار می‌رود که به اذعان بسیاری از اهل فرهنگ و ادب، حضور شاعری تازه نفس بود که غزل، دوبیتی و رباعی می‌گفت اما حرفش از جنس زمان بود)، مجموعه او «در کوچه آفتاب» (دفتری از رباعی و دوبیتی) و «تنفس صبح» (تعدادی از غزل‌ها و شعرهای سپید او را در بر می‌گرفت) اشاره کرد.

گل‌ها همه آفتابگردان‌اند، طوفان در پرانتز، منظومه ظهر روز دهم، مثل چشمه مثل رود، بی‌بال پریدن، به قول پرستو، دستور زبان عشق از دیگر آثار این شاعر نامی معاصر است. از جوایز و افتخارات این استاد دانشگاه می‌توان به دریافت جایزه ویژه نیما یوشیج موسوم به مرغ آمین بلورین از مؤسسه گسترش هنر، برگزیده شدن به‌عنوان یکی از شاعران برتر دفاع مقدس در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و انتخاب به‌عنوان چهره‌ماندگار زبان و ادبیات فارسی در اولین همایش چهره‌های ماندگار در سال ۱۳۸۷ از افتخارات دیگر این بزرگوار به شمار می‌آید.

سال و محل تولد: ۱۳۰۷، اصفهان
دانش آموخته کارشناسی رشته فلسفه و حکمت
اسلامی، ۱۳۲۷

دانش آموخته دکتری رشته فلسفه، ۱۳۵۳
فعالیت‌ها و افتخارات: سیاست‌مدار و فقیه ایرانی،
دومین رئیس دیوان عالی کشور پس از انقلاب ایران در
سال ۱۳۵۷، نخستین دبیرکل حزب جمهوری اسلامی،
نایب رئیس مجلس خبرگان قانون اساسی، نظریه‌پرداز
ولایت فقیه.

آثاری چون: آموزش مواضع، از حزب چه می‌دانیم،
اقتصاد اسلامی، اهمیت شیوه تعاون، بانکداری و قوانین
مالی اسلام، باید و نبایدها، بررسی و تحلیلی از جهاد،
عدالت، لیبرالیسم، امامت، بهداشت و تنظیم خانواده، پنج
گفتار، التوحید فی القرآن، توکل از دیدگاه قرآن، حج در
قرآن، حق و باطل، خدا از دیدگاه قرآن، دکتر شریعتی،
جستجوگری در مسیر شدن، ربا در اسلام، رسالت
دانشگاه و دانشجو

روش برداشت از قرآن، سرود یکتاپرستی، سلسله
درس‌های اسلامی - مسئله مالکیت، سلسله درس‌های
اسلامی - شناخت، شناخت از دیدگاه فطرت، شناخت
از دیدگاه قرآن، طرح لایحه قصاص، مبارزه پیروز،
مبانی نظری قانونی اساسی، محیط پیدایش اسلام،

مکتب و تخصص، نقش آزادی در تربیت کودکان،
نقش تشکیلات در پیشبرد انقلاب اسلامی ایران، نماز
چیست؟، وظائف انجمن‌های اسلامی دانشجویان در
اروپا در برابر جوانان مسلمان، ویژگی‌های انقلاب
اسلامی ایران.

دانش آموخته شاخص بین‌المللی دکتر فرامرز تمنا

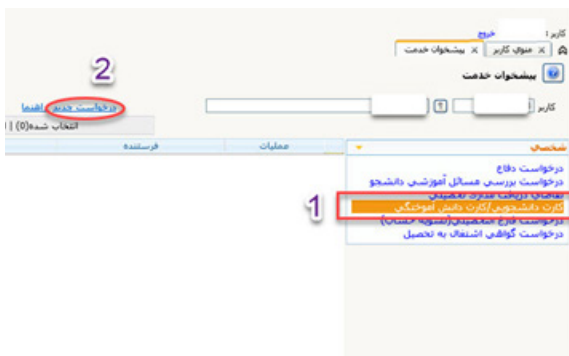
دانش آموخته دکتری روابط بین‌الملل از دانشگاه تهران
فرامرز تمنا متولد هرات و رئیس سابق مرکز مطالعات
استراتژیک وزارت امور خارجه افغانستان است.
وی دارای دو دکتری در رشته‌های روابط بین‌الملل و
مطالعات بین‌المللی به ترتیب از دانشگاه‌های تهران، و
جواهر لعل نهروی هندوستان می‌باشد. وی به مدت ۱۰
سال در دانشگاه‌های مختلف تدریس نموده و اکنون
ریاست و کرسی استادی دانشگاه افغانستان و ریاست
یک مرکز تحقیقاتی آن را بر عهده دارد. وی مؤسس
چندین مرکز فرهنگی، آموزشی و تحقیقاتی بین‌المللی
شامل انجمن علوم سیاسی و روابط بین‌الملل افغانستان،
بنیاد عقلانیت و توسعه، مجمع بین‌المللی محصلین، و
انجمن هنرمندان و فرهنگیان افغان است. برخی از وزراء،
تعدادی از وکلای مجلس، رؤسا و همچنین تعدادی
از استادان خوب روابط بین‌الملل افغانستان از جمله
دانشجویان ایشان بوده‌اند.

راهنمای ثبت درخواست کارت دانش‌آموختگی

مدیریت شناسه یکتا دریافت نمائید. اگر رمز عبور خود را فراموش کرده‌اید، در سامانه مدیریت شناسه یکتا از گزینه "فراموشی گذرواژه" استفاده کنید.

- از منوی "پیشخوان خدمت" گزینه "کارت دانشجویی / کارت دانش‌آموختگی" را انتخاب نمائید.
- در قسمت بالا سمت چپ روی "درخواست جدید" کلیک کنید.

- در صفحه جدید باز شده در قسمت نوع درخواست "کارت دانش‌آموختگی" را انتخاب نمائید.
- جدیدترین تصویر پرسنلی خود را در سامانه بارگذاری کنید.

- درج نام و نام خانوادگی انگلیسی و ایمیل در بخش توضیحات: با عنایت به اینکه مشخصات کارت دانش‌آموختگی دو زبانه صادر می‌شود، توصیه می‌شود در قسمت "توضیحات" نام و نام خانوادگی انگلیسی به همراه ایمیل شخصی خود را نیز ذکر بفرمائید. (برای نوشتن توضیحات انگلیسی در این قسمت، توجه داشته باشید که حتماً زبان صفحه کلید ویندوز انگلیسی باشد. بدین منظور با فشردن کلید کنترل Ctrl زبان نوشته در این قسمت از فارسی به انگلیسی و بالعکس تغییر خواهد کرد).

نکته: درج نام و نام خانوادگی انگلیسی و ایمیل در قسمت توضیحات درخواست برای دانش‌آموختگانی که اطلاعات انگلیسی آنها در سامانه آموزش کامل باشد، اجباری نیست و معیار اطلاعات پیشین ثبت شده در سامانه آموزش است. تنها در مورد افراد معدودی که اطلاعات انگلیسی آنها کامل ثبت نشده، اگر این مورد را هنگام ثبت نام انجام ندهند، درخواست اولیه توسط کارشناس دانش‌آموختگی به

نحوه ثبت درخواست صدور کارت دانش‌آموختگی در سامانه جامع آموزش:

- وارد سامانه جامع آموزش به آدرس <https://ems.ut.ac.ir/fa> شوید.
- از منوی "دانش‌آموختگان" و سپس "ورود دانش‌آموختگان" با استفاده از شناسه یکتا (نام کاربری و گذرواژه سامانه احراز هویت مرکزی) وارد سامانه شوید.

توجه: تمامی دانش‌آموختگان برای استفاده از خدمات الکترونیکی دانش‌آموختگان نیاز به دریافت شناسه یکتا دارند. ورود به سامانه‌های دانشگاه تهران فقط از طریق سامانه احراز هویت مرکزی امکان‌پذیر است و برای این منظور داشتن شناسه یکتای دانشگاه تهران الزامی می‌باشد. دانشجویان و دانش‌آموختگانی که پست الکترونیکی دانشگاه تهران را دارا می‌باشند شناسه یکتای آنها همان نام کاربری موجود در آدرس پست الکترونیکی است. در صورتی که قبلاً پست الکترونیک و شناسه یکتا نداشتید، کافی است که شناسه یکتای خود را از سامانه

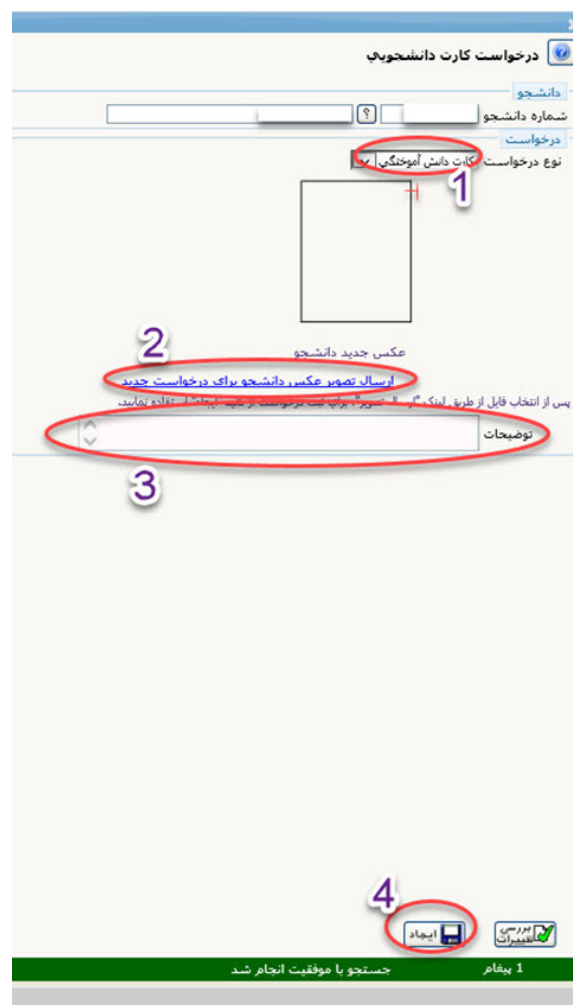

ایشان عودت داده خواهد شد تا نام انگلیسی خود را در توضیحات درخواست ثبت و مجدد آن را تأیید و ارسال نمایند. همچنین لطفاً آملای نام و نام خانوادگی انگلیسی دقیقاً مطابق همان چیزی باشد که در زمان تحصیل در سامانه آموزش ثبت نمودید و حتی الامکان از تغییر املا خودداری فرمائید.

• روی "بررسی تغییرات" و سپس "ایجاد" کلیک کنید.

• سپس با کلیک روی "مرحله ۳" تصاویر پشت و روی کارت ملی خود را جداگانه در سامانه بارگذاری فرمائید و آن را ببندید.

• پس از پرداخت موفق و بارگذاری تصاویر پشت و روی کارت ملی و سپس از اطمینان از صحت اطلاعات وارد شده روی "تأیید و ارسال" کلیک کنید.

توجه: تا این مرحله یک درخواست جدید برای شما در سامانه ایجاد می شود. اما تا زمانی که مراحل نهایی را طی ننموده و آن را "تأیید و ارسال" نفرمایید، درخواست در حساب کاربری شما باقی مانده و جهت بررسی و چاپ ارسال نخواهد شد.

نکته: پس از تأیید و ارسال نهایی درخواست توسط دانش آموزخته، تمامی گزینه های درخواست خاموش شده و فقط گزینه "گردش کار آموزش" قابل مشاهده است. هر درخواست در ابتدا برای بررسی اولیه به کارشناس دانش آموزخته ارجاع خواهد شد. در صورت تأیید مدارک و اطلاعات انگلیسی توسط کارشناس دانش آموزخته، درخواست مذکور جهت چاپ کارت به کارشناس چاپ کارت در معاونت آموزشی ارسال خواهد شد.

• در مراحل درخواست ایجاد شده روی "مرحله ۲" کلیک کنید تا وارد صفحه پرداخت هزینه درخواست شوید.

نکته: چنانچه تصاویر پرسنلی و کارت ملی یا مشخصات انگلیسی دانشجو نیاز به اصلاح داشته باشند، درخواست اولیه به همراه توضیحاتی در مورد اصلاحیات مورد نیاز، توسط کارشناس دانش آموزخته به دانش آموزخته عودت داده خواهند شد تا موارد را اصلاح نموده و مجدد ارسال نماید.

• پس از انتخاب درگاه بانکی مراحل پرداخت را انجام دهید. پس از پرداخت موفق، صفحه "پرداخت های الکترونیکی دانشجو" را ببندید.

لطفاً برای پیگیری درخواست خود همواره تا زمان دریافت کارت قسمت گردش کار آموزش را بررسی نمایید.

در صورتی که پس از مطالعه راهنما ابهاماتی داشتید، می توانید تمامی سوالات و ابهامات خود در مورد شرایط و نحوه درخواست کارت دانش آموزخته را با ذکر شماره دانشجویی، نام و نام خانوادگی فارسی و انگلیسی به آدرس ایمیل alumni.info@ut.ac.ir ارسال فرمائید.

دانش‌آموختگان شهریور ماه که جزء مفاخر دانشگاه هستند

رضا نقشینه

سال و محل تولد:
۲ شهریور ۱۳۱۳، مسجد سلیمان
رشته تخصصی:
دامپزشکی

محمدعلی اسلامی ندوشن

سال و محل تولد:
۳ شهریور ۱۳۰۴، ندوشن یزد
رشته تخصصی:
حقوق بین‌الملل

مرتضی ممیز

سال و محل تولد:
۴ شهریور ۱۳۱۵، تهران
رشته تخصصی:
نقاشی و طراحی گرافیک

بهمن یزدی صمدی

سال و محل تولد:
۹ شهریور ۱۳۱۶، قصر شیرین
رشته تخصصی:
فیزیولوژی

کارولوکس

سال و محل تولد:
۱۴ شهریور ۱۳۲۸، اصفهان
رشته تخصصی:
مهندسی کنترل

بدرالزمان قریب

سال و محل تولد:
اول شهریور ۱۳۰۸، تهران
رشته تخصصی:
زبان شناسی

حسین زمردیان

سال و محل تولد:
۱۷ شهریور ۱۳۱۵، شیراز
رشته تخصصی:
ژنودزی

غلامحسین رهنما

سال و محل تولد:
۲۶ شهریور ۱۲۵۹، شیراز
رشته تخصصی:
ریاضیات و علم هیأت

محمد رضا مخبر دزفولی

سال و محل تولد:
۵ شهریور ۱۳۴۰، دزفول
رشته تخصصی:
دامپزشکی

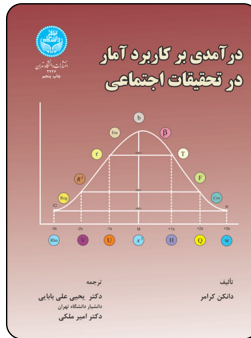

کتاب‌های چاپ‌شده دانش‌آموختگان دانشگاه تهران در شهریورماه

مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران از سال ۱۳۲۶ اقدام به چاپ کتاب‌ها و ترجمه کتاب‌های علمی و ادبی مورد نیاز دانشگاهیان اعم از استاد و دانشجو نموده است. ماهنامه دانش‌آموختگان در هر شماره به معرفی کتاب‌هایی خواهد پرداخت که نویسندگان و مترجمان آن از دانش‌آموختگان دانشگاه تهران می‌باشند.

درآمدی بر کاربرد آمار در تحقیقات اجتماعی

دکتر یحیی علی بابایی
دانش‌آموخته: کارشناسی،
۱۳۶۳، علوم اجتماعی، دانشگاه
تهران.

روش‌های پژوهش در ژئوتکنیک

دکتر علی فاخر
دانش‌آموخته: کارشناسی، ۱۳۶۷
و کارشناسی ارشد، ۱۳۷۰،
مهندسی عمران، دانشگاه
تهران.

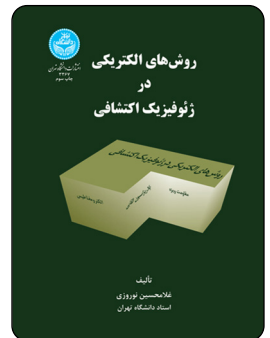
واژگان عربی و فلسفه زبان

دکتر عبدالوحید نویدی
دانش‌آموخته: دکتری زبان و
ادبیات فارسی

روش‌های الکتریکی در ژئوفیزیک اکتشافی

دکتر غلامحسین نوروزی
باغکمه
دانش‌آموخته: کارشناسی، ۱۳۵۶،
مهندسی معدن، تهران.

رهایی از فقر

دکتر مهدی قربانی
دانش‌آموخته
کارشناسی، ۱۳۸۴، مهندسی
منابع طبیعی؛
دکتری، ۱۳۹۱، مدیریت و
سیاست‌گذاری منابع طبیعی؛
کارشناسی ارشد، ۱۳۸۶، مهندسی
منابع طبیعی، دانشگاه تهران.

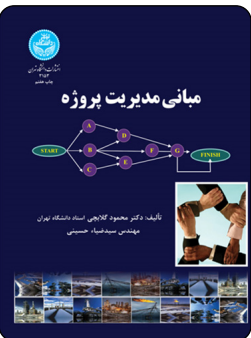
نظام ثبت شرکت‌های تجاری

دکتر نسرين طباطبائی حصارى
دانش‌آموخته دکتری، ۱۳۹۱،
حقوق خصوصی؛
کارشناسی ارشد، ۱۳۸۶، حقوق
خصوصی؛
کارشناسی، ۱۳۸۳، حقوق،
دانشگاه تهران.

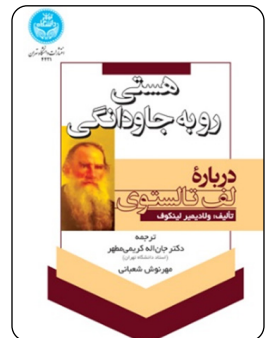
مبانی مدیریت پروژه

محمد محمدحسین زاده
گلابچی
دانش‌آموخته کارشناسی، ۱۳۵۹؛
کارشناسی ارشد، ۱۳۶۲،
مهندسی عمران (راه و
ساختمان)، دانشگاه تهران.

هستی رو به جاودانگی

جان‌اله کریمی مطهر
دانش‌آموخته کارشناسی، ۱۳۶۸،
زبان و ادبیات روسی، دانشگاه
تهران.

معیارهای دخالت دولت در اقتصاد

دکتر فرهاد رهبر

کارشناسی، ۱۳۶۴؛

کارشناسی ارشد، ۱۳۷۵؛

دانش آموخته دکتری، ۱۳۷۹، اقتصاد نظری، دانشگاه تهران.

دکتر ناهید پوررستمی

کارشناسی، اقتصاد، دانشگاه تهران؛

کارشناسی ارشد، اقتصادی،

دانشگاه تهران؛

دکتری، رشته اقتصاد با

گرایش های اقتصاد پولی و

اقتصادسنجی، دانشگاه تهران.

حسابرسی داخلی

دکتر بیتا مشایخی

دانش آموخته دکتری،

۱۳۸۳، حسابداری، دانشگاه

تهران.

دکتر ساسان مهرانی

دانش آموخته کارشناسی،

۱۳۶۹؛

کارشناسی ارشد، ۱۳۷۳؛

دکتری، ۱۳۷۹، حسابداری،

دانشگاه تهران.

سیاستگذاری رسانه‌ای

دکتر طاهر روشندل ارتباطی

دانش آموخته کارشناسی،

۱۳۷۹؛

کارشناسی ارشد، ۱۳۸۱؛

مدیریت دولتی؛

دکتری، ۱۳۸۶، مدیریت

رسانه، دانشگاه تهران.

توسعه گردشگری روستایی

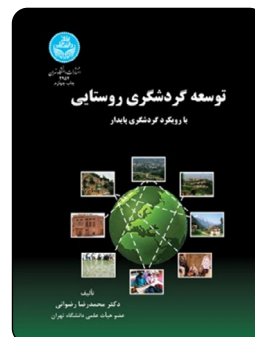
دکتر محمدرضا رضوانی

دانش آموخته کارشناسی ارشد،

۱۳۶۹؛

دکتری، ۱۳۷۵، جغرافیای

انسانی، دانشگاه تهران.

فرهنگ جامع انگل‌های انسان

و حیوانات در ایران ۴۴۳۱

دکتر علی اسلامی؛ دکتر

فاطمه جالوسیان

دانش آموخته دکتری حقوق

دانشگاه تهران

روش‌شناسی دانش

مسلمین

دکتر یحیی بوذری نژاد

دانش آموخته کارشناسی ارشد،

فلسفه، دانشگاه تهران.

دکتر ارتباط با دانش آموختگان اداره کل روابط عمومی دانشگاه تهران
ماهنامه دانش آموختگان - شماره ۱، شهریور ۱۴۰۰

Published by: UT Public Relations Office; Managing Director: Abbas Ghanbari Baghestan (Ph.D)

Editor-in- Chief: Fatimah Nosrati (Ph.D)

Executive Advisor: Zohreh Ramezani Dostkuhi

Internal Manager: Reza Karimzadeh

News & Reports: Hadiyah Mirzaei, Reza Karimzadeh, Parisa Rajabi

Graphic and Designer: Mehrvareh Taghizadeh, Mohammad Reza Gharghani

Layout Design: Leyli Iskanderpour

Address: UT General Office of Public Relations, UT Central Administration, 16 Azar St. Tehran, Iran.

Tell: 021- 61112895

Email: alumni.info@ut.ac.ir

Website: <http://alumni.ut.ac.ir/fa>

دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان اداره کل روابط عمومی دانشگاه به‌عنوان عضوی از خانواده بزرگ دانشگاه تهران، در تلاش است با همکاری و همراهی دانش‌آموختگان عزیز در جهت اهداف زیر تلاش نماید:

- جمع‌آوری، حفظ و به‌روزرسانی اطلاعات کلیه دانش‌آموختگان دانشگاه؛
- ایجاد و حفظ ارتباط مستمر بین دانش‌آموختگان و دانشگاه؛
- تسهیل در اشتغال دانش‌آموختگان و توسعه کسب و کارهای جدید با استفاده از شبکه دانش‌آموختگان دانشگاه؛
- تلاش در جهت ارتقای علمی و حرفه‌ای دانش‌آموختگان و معرفی دانش‌آموختگان کارآفرین؛
- بهره‌گیری از نظرات، تجارب و توانمندی‌های دانش‌آموختگان نخبه و برجسته و معرفی آنان؛
- تسهیل در جذب و هدایت کمک‌های مادی و معنوی دانش‌آموختگان و توسعه روابط بین‌المللی از طریق ارتباط با دانش‌آموختگان خارج از کشور حوزه؛
- تقویت نقش مسئولیت اجتماعی دانشگاه از طریق مشارکت در توسعه همه‌جانبه در سطوح محلی، ملی و بین‌المللی؛
- معرفی و ترویج برند دانشگاه تهران در حوزه‌ها و ابعاد مختلف.

سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران ۱

ابحار روان‌شناختی بیماری کووید ۱۹

دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان
اداکلر روابط عمومی دانشگاه تهران

دکتر رضا روشنی (روان‌پزشک)
استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی
و دانش‌آموخته دانشگاه تهران

دکتر رضا پورجوان (روان‌شناس)
دانشیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی
و دانش‌آموخته دانشگاه تهران

دکتر غلامرضا افروز (روان‌شناس)
استاد ممتاز دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی
و دانش‌آموخته دانشگاه تهران

دکتر فاطمه نصرانی (مدیرین)
رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان

لینک برگزاری جلسه
<https://vroom.ut.ac.ir/utpr>

۱۰-۱۲ صبح
چهارشنبه ۱۷ شهریور

سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران ۲

دخايات و سلامت جامعه

دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان
اداکلر روابط عمومی دانشگاه تهران

دکتر کریم حبیبی (پزشک)
استادیار دانشکده کارشناسی و علوم تربیتی
و دانش‌آموخته دانشگاه تهران

دکتر حسین موصی
دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی
مدیرکل امور حقوقی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران

دکتر رضا روشنی (روان‌پزشک)
استاد دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی
و دانش‌آموخته دانشگاه تهران

دکتر فاطمه نصرانی (مدیرین)
رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان

لینک برگزاری جلسه
<https://vroom.ut.ac.ir/utpr>

۱۰-۱۲ صبح
چهارشنبه ۲۴ شهریور

سلسله نشست‌های علمی دانش‌آموختگان دانشگاه تهران ۳

یادگیری الکترونیکی، چالش‌ها و فرصت‌ها

دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان
اداکلر روابط عمومی دانشگاه تهران

دکتر فاطمه فارنجی (فانی)
استادیار دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی
و دانش‌آموخته دانشگاه تهران

دکتر سید حسین حسینی
استاد دانشکده دامپزشکی و
دانش‌آموخته دانشگاه تهران

دکتر فاطمه نصرانی (مدیرین)
رئیس دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان

لینک برگزاری جلسه
<https://vroom.ut.ac.ir/utpr>

۱۴-۱۶ بعد از ظهر
سه‌شنبه ۳۰ شهریور